

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет цивільного захисту України
Освітня програма	2939 Охорона праці
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	263 Цивільна безпека

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет цивільного захисту України
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2939
Назва ОП	Охорона праці
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Чеберячко Сергій Іванович, Гунченко Оксана Миколаївна, Тарнавський Андрій Богданович, Вакал Юлія Сергіївна, Бородіна Наталія Анатоліївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	21.04.2021 р. – 23.04.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/systema-zabezpechennia-iakosti-osvity/96-osvitnia-diialnist/3385-stupin-bakalavra
Програма візиту експертної групи	https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/arkhiv-novyn/3737-do-uvagi-2

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма «Охорона праці» першого рівня вищої освіти (далі ОП), яка реалізовується у Національному університеті цивільного захисту України (НУЦЗ), є унікальною, що полягає у реалізації практико-орієнтованого підходу для підготовки здобувачів вищої освіти, за рахунок вивчення фундаментальних наук у поєднанні з прикладними, практичними дисциплінами для формування ризик-орієнтованого мислення, що також відображено у місії та стратегії розвитку Університету та відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека». Науково-педагогічний персонал, що реалізує програму, застосовує інноваційні методи викладання дисциплін і проведення практичної підготовки, що забезпечено широкою академічною мобільністю, наявністю наукових шкіл та проведенням власних наукових досліджень на потужній матеріально-технічній базі. В університеті та, за ОП зокрема, підтримуються принципи студентоцентризму, культури безпеки та академічної доброчесності. ОП є конкурентоспроможною, всі здобувачі вищої освіти по завершенню навчання за ОП працевлаштовуються на виробничих підприємствах.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Найбільш суттєвою сильною стороною освітньо-професійної програми з охорони праці, яка підкреслює її унікальність є створення дієвої системи взаємозв'язків із випускниками та роботодавцями, що дозволяє постійно підтримувати діалог з ними на різних майданчиках щодо удосконалення ОП та забезпечення потужної практичної підготовки, яка заснована на практичному досвіді НПП та професіоналів-практиків, залучених до впровадження ОП. Такий підхід разом з широким використанням інноваційних методів викладання дисциплін на ОП, проведенням виїзних практичних занять, поєднанням науково-дослідної роботи студентів дозволяє отримати гарні результати підготовки здобувачів, що проявляється, в тому числі, значним їх представленням на різних конкурсах, студентських конференціях, олімпіадах та залученням до вирішення конкретних виробничих завдань через написання кваліфікаційних робіт. До найбільш важливих позитивних практик, що реалізуються на ОП слід віднести наявність значної кількості віртуальних тренажерів для формування навичок прийняття рішень, функціонування академії Cisco Networking Academy of the National University of Civil Defence of Ukraine, яка є авторизованим учбовим центром корпорації Cisco Systems, що в комплексі дозволяє сформувати ризик-орієнтоване мислення у майбутніх фахівців.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Експертною групою слабких сторін не виявлено, але наявні певні недоліки, які не є критичними. Серед цих недоліків: відсутність в ОП (розділ ОП «Особливості освітньої програми») обґрунтування щодо внесення ряду фундаментальних дисциплін до циклу професійної підготовки; в ОП існують дисципліни, які забезпечують лише одну загальну компетенцію; у документах ЗВО відсутня класифікація видів практик та механізми її реалізації як елементу варіативної частини ОП, що на практиці впроваджено; здобувачам пропонується незначна кількість вибіркових дисциплін. Крім того, в документах ЗВО недостатньо розкриті механізм та процедура залучення до розробки ОП зацікавлених сторін. Платформа Moodle (у зв'язку із її оновленням) в період акредитації не була в достатній мірі наповнена навчально-методичною літературою. За вказаними недоліками були надані рекомендації, які в цілому дозволить посилити якість викладання за ОП. Оскільки практико-орієнтований підхід базується на сильній фундаментальній підготовці здобувачів, то ЕГ рекомендує включити до циклу професійної підготовки такі дисципліни як електробезпека, термодинаміка, технічна механіка, опір матеріалів, що дозволить сформувати відповідну базу для розуміння природних явищ і законів при прийнятті відповідних управлінських рішень. Таким чином, основними рекомендаціями для удосконалення ОП експертна група вважає необхідність: оновлення змісту ОП з розширенням в циклі професійної підготовки базових фундаментальних дисциплін; збільшення кількості вибіркових дисциплін; удосконалення нормативних документів ЗВО в частині залучення до розробки ОП зацікавлених сторін (роботодавців), це стосується визначення відповідних механізмів та процедур; перегляду навчальних робочих програм для виокремлення загальних тем.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

В освітньо-професійній програмі «Охорона праці» чітко виділено цілі навчання, які у відповідності до таксономії Блума, полягають у розвитку таких здібностей здобувачів як: пізнавальні – через розвиток аналізу, синтезу і оцінювання; афективні – вміння отримувати інформацію, проявляти ініціативу, визначати цінності та визначати відповідну послідовну і передбачувану поведінку, та психомоторні – імітація, точність, поєднання та адаптація, що відображено у меті, характеристиці та п. 6 ОП (програмних компетентностях та результатах навчання). Унікальність ОП полягає у реалізації практико-орієнтованого підходу для підготовки здобувачів вищої освіти, що передбачає вивчення фундаментальних наук у поєднанні з прикладними, практичними дисциплінами для формування ризик-орієнтованого мислення на основі реалізації низки принципів, а саме: забезпечення гнучкості і динамічності оновлення ОП в цілому й окремими частинами (блоками); реалізація академічної мобільності, академічних свобод здобувачів; модульність програм і навчальних дисциплін, що дозволяє швидко враховувати сучасні виклики і світові тенденції. В цілому ОП відповідає місії та стратегії Національного університету цивільного захисту України (НУЦЗ України), яка визначена в документі ЗВО «Стратегія розвитку Національного університету цивільного захисту України на 2020-2030 роки» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/nuczu/strategiya_rozvitku_2020_2030.pdf), а саме «сформувати високоосвічену, національно свідому, чесну, небайдужу, творчу особистість, здатну незалежно мислити і професійно діяти згідно з принципами добра...», що можна продовжити метою ОП «...спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини під час трудової діяльності у різних професійних сферах, створення і підтримання здорових та безпечних умов праці...». Фактичну реалізацію практико-орієнтованого підходу в ОП, що було започатковано при її проектуванні, експертна група розцінює як зразкову практику за спеціальністю 263 «Цивільна безпека», оскільки це значно підвищує рівень підготовки здобувачів освіти за даною спеціальністю.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За словами гаранта ОП: «...охорона праці виступає одним з елементів стратегічного розвитку НУЦЗ України, що вимагає забезпечення сучасної креативної та фахової підготовки здобувачів з урахуванням викликів часу, а це не можливо без залучення різних груп зацікавлених сторін, академічної спільноти, роботодавців, здобувачів вищої освіти, випускників...». Така позиція Гаранта ОП демонструє високий рівень ефективності реалізації цілей ОП та її програмних результатів навчання. При цьому результати опитувань під час онлайн візиту та аналіз сайту ЗВО і відповідних профілів в соціальних мережах показали, що дійсно цілі ОП та програмні результати корегуються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін. Зокрема, інтереси здобувачів вищої освіти реалізовані через збільшення вибіркового компонента до 63 кредитів ЄКТС та практичних занять, що відображено в ОП «Охорона праці» (протокол засідання студентської ради факультету ТЕБ від 6.02.2020 № 5). Проведені ЗВО зустрічі з роботодавцями (<https://www.facebook.com/100004190293626/videos/1900178753465116/>) спонукали до удосконалення ОП в частині розширення фундаментальної підготовки фахівців з безпеки виробничих процесів, безпеки на транспорті, безпеки експлуатації інженерних систем і мереж, що відображено відповідними змінами у освітніх компонентах «Безпека виробничих процесів, обладнання та транспорту», «Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань» (протокол засідання робочої групи зі спеціальності 263 «Цивільна безпека» від 10.02.2020 № 3). Спількування з представниками академічної спільноти розширило можливості якісного навчання здобувачів вищої освіти через запровадження нових, інтерактивних форм і методів навчання, що відобразилось як у профілі ОП, так і в оновлених методичних вказівках дисциплін «Культура безпеки», «Система управління охороною праці», «Експертиза з охорони праці» (протокол засідання факультету техногенно-екологічної безпеки від 25.02.2020 № 6). Процес удосконалення ОП не призупиняється, підтвердженням чого є обговорення з випускниками проєкту ОП на 2021 рік (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/novyny/1127-dialog-zi-stejkkholderami-obgovorennya-osvitnikh-program-okhorona-pratsi-poglyad-vipusknikiv-15-02-2021>): пропозиції випускників направлені на зміни в структурно-логічній схемі ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

При проектуванні ОП був використаний досвід освітніх програм за напрямом «Охорона праці» інших ЗВО України, а саме: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності (використано досвід стосовно забезпечення ПРН, які надаються ОК 22 та ОК 30); Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (використано досвід стосовно забезпечення ПРН, які надаються ОК 33); Національний університет водного господарства (використано досвід стосовно забезпечення ПРН, які надаються навчальною дисципліною ОК 13) тощо. Крім того, співпраця Університету з представниками вказаних ЗВО дозволила оновити/переглянути базу для практичних робіт, забезпечити розширення тематики курсових робіт та індивідуальних завдань. Проведений аналіз всіх редакцій ОП показав, що цілі та програмні результати навчання в ОП коригувались виходячи з тенденцій розвитку напрямку «Охорона праці» та існуючих і очікуваних змін у нормативно-правовій базі України. Так, зокрема, в ОП врахована «Концепція реформування системи управління охороною праці в Україні», яка схвалена Постановою Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2018 р. № 989-р. Ця концепція передбачає необхідність

підготовки фахівців з ризик-орієнтованим мисленням, що реалізовано в ОП завдяки програмним результатам навчання ПРН 07-ПРН 09, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 14, ПРН 16, ПРН 17, ПРН 24 та ін., які, у свою чергу, забезпечуються рядом навчальних дисциплін, у тому числі ОК 30, ОК20, ОК22. Галузевий контекст розвитку спеціальності спрямований на розширення професійних можливостей з підвищення безпеки праці, що відображено у додаткових (не визначених відповідним стандартом вищої освіти) програмних результатах навчання ПРН 27 – ПРН 34, які забезпечуються ОК 25-ОК 37. Також при проектуванні ОП в частині формування ПРН 27 – ПРН 34 враховано і міжнародний досвід безпекоорієнтованих програм Люблінської політехніки, Вищої школи управління охороною праці в місті Катовіце (забезпечує отримання навичок з управління безпекою та захисту критичної інфраструктури - реалізовано в ОК 30, ОК 31 та в навчальній дисципліні за вибором «Гендерні основи безпеки та трудової діяльності»). Але, не зважаючи на позитивну практику застосування практичного досвіду інших ЗВО, необхідно зауважити, що ОП потребує більш широкого аналізу програмних результатів навчання у освітніх програмах закладів вищої освіти – світових лідерів за напрямом «Охорона праці» для врахування інноваційних тенденцій, які ними впроваджуються. Ретельний аналіз ОП та її освітніх компонент показав, що при формулюванні цілей ОП було прийнято до уваги також і регіональний контекст, який полягає в прикордонному територіальному розміщенні Харківської області і наявністю пов'язаних з цим потенційних ризиків та загроз виникнення надзвичайних ситуацій різного походження, що потребує навичок і вмінь прийняття рішень щодо їх запобігання і ліквідації наслідків. Регіональний контекст враховано в ОК 21, ОК 22 та ін.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ЕГ на основі аналізу ОП і порівняння її з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України № 1170 від 29.10.2018 р. та НРК редакції від 25 червня 2020 р №519 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>) дійшла висновку, що зміст ОП дозволяє досягнути поставлених програмних результатів навчання для подальшого працевлаштування за професіями «Інспектор з охорони праці» (код КП 3152), «Інженер з охорони праці» (код КП 2149.2), «Страховий експерт з охорони праці» (код КП 2412.2), що підкріплено інтегральною компетенцією (згідно стандарту вищої освіти), яка передбачає розв'язання складних спеціалізованих задач та проблем що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, під час практичної діяльності. Для досягнення програмних результатів навчання, які визначені зазначеним вище стандартом вищої освіти, в ОП передбачено ряд освітніх компонент. Наприклад, до циклу загальної підготовки віднесено наступні: ОКО5 «Українська мова», ОКО1 «Філософія», ОКО3 «Іноземна мова, що дозволяє сформувати у здобувачів здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу оцінки інформації, та відповідає за розвиток пізнавальної сфери. В той же час фахові компоненти забезпечуються дисциплінами: ОК15 «Теорія горіння та вибуху», ОК22 «Техногенна безпека технологічних процесів», ОК31 «Безпека виробничих процесів, обладнання та транспорту», ОК25 «Правові аспекти охорони праці», ОК29 «Виробнича санітарія», ОК30 «Ризикорієнтоване управління охороною праці» та ін., що направлені на формування здатності оперувати інформацією, прогнозувати розвиток, тобто проявляти ініціативу для прийняття рішення, відповідальність та організувати послідовні й передбачувані дії із забезпечення безпеки, що в свою чергу, відповідає за сферу розвитку здобувачів. Однак ЕГ відмітила відсутність у обов'язковому блоці ОП окремих дисциплін, спрямованих на технічну підготовку фахівців з питань електробезпеки, термодинаміки і ергономіки, які є важливими для надання програмних результатів навчання ПРН 06 – ПРН 08, ПРН 11 – ПРН 15, ПРН 21. За словами гаранта ОП певні блоки для забезпечення необхідних навичок і знань зі вказаних вище напрямів увійшли складовими частинами в ОК 22 «Техногенна безпека технологічних процесів», ОК 31 «Безпека виробничих процесів, обладнання та транспорту» та ОК 32 «Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань» та ін. Також в ОП відсутнє обґрунтування щодо внесення ряду фундаментальних дисциплін до циклу професійної підготовки.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони. 1. При проектуванні ОП використано практико-орієнтований підхід, який передбачає вивчення фундаментальних наук у поєднанні з прикладними, практичними дисциплінами з формування ризик-орієнтованого мислення. Позитивні практики: 1. Створена дієва система взаємозв'язків із випускниками та роботодавцями, яка базується на постійній комунікації із зацікавленими сторонами через різні майданчики з метою удосконалення освітніх програм та освітнього процесу в цілому.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. Відсутність в ОП («Особливості освітньої програми») обґрунтування щодо внесення ряду фундаментальних дисциплін до циклу професійної підготовки. 2. ОП потребує більш широкого

аналізу програмних результатів навчання у освітніх програмах закладів вищої освіти – світових лідерів за напрямом «Охорона праці» для врахування інноваційних тенденцій, які ними впроваджуються. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Оновити зміст ОП і забезпечити присутність базових фундаментальних дисциплін в циклі загальної підготовки або в категорії «Особливості освітньої програми» розділу 3 «Характеристика освітньо-професійної програми» надати обґрунтування щодо внесення цих фундаментальних дисциплін до циклу професійної підготовки. 2. Провести більш глибокий аналіз програмних результатів у освітніх програмах закладів вищої освіти – світових лідерів за напрямом «Охорона праці» (з метою подальшого удосконалення ОП). 3. Розробити форми опитувань для роботодавців з оцінки професійного рівня випускників в частині досягнення ними програмних результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП за критерієм 1 відповідає рівню В, що підтверджено відсутністю слабких сторін та критичних недоліків, а також відповідністю ОП визначеним підкритеріям, а саме: ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії НУЦЗ України; при формуванні цілей та програмних результатів навчання враховано досвід вітчизняних програм за спеціальністю 263 «Цивільна безпека», які мають основну спрямованість на охорону праці; при формуванні цілей та програмних результатів навчання враховано позиції та потреби заінтересованих сторін, тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого контексту; освітня програма у повній мірі дозволяє досягти результатів навчання визначених у стандарті вищої освіти України за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» галузі знань 26 «Цивільна безпека» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП «Охорона праці» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека», відповідно до її змісту та навчального плану, відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (стаття 5), а також Стандарту вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і становить 240 кредитів ЄКТС: загальний обсяг обов'язкових компонент згідно ОП складає 177 кредитів ЄКТС (74 % від загального обсягу ОП у кредитах), з яких до обов'язкових загальних компонент відноситься 30,5 кредитів, а до обов'язкових професійних компонент – 146,5 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам забезпечити мінімум 50 % обсягу освітньої програми на загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності за спеціальністю; загальний обсяг вибіркового компонент складає 63 кредити ЄКТС (26 % від загального обсягу ОП); направленість ОП в бік охорони праці забезпечується 52,5 кредитами ЄКТС, що становить близько 30 % від загального обсягу обов'язкових компонент.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП структурована і змістовна, включає загальну інформацію, мету, в ній наведено предметну область, задано орієнтацію та вказано фокус, описано придатність випускників до працевлаштування, розкрито особливості викладання та систему оцінювання. Також в ОП деталізовано програмні компетентності, результати навчання та ресурсне забезпечення і наведено перелік компонент та структурно-логічну схему їх поєднання, у тому числі й представлено матриці відповідності програмних компетентностей і результатів навчання освітнім компонентам. В результаті аналізу ОП та її освітніх компонент ЕГ визначила, що структурно-логічна схема інформативна і складає зрозумілу взаємопов'язану систему, що в сукупності дозволяє сформувати у випускників інтегральну компетенцію, яка визначена відповідним стандартом вищої освіти. Крім того, ЕГ після знайомства з силабусами навчальних дисциплін встановила, що кожний програмний результат навчання забезпечений у повній мірі. Проведений аналіз ОП редакції 2020 року та попередніх років підтвердив застосування в ОП принципу послідовності викладання освітніх компонент. Деталізоване вивчення ОП та освітнього процесу показало, що в цілому освітні компоненти дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Предметною областю ОП є система забезпечення безпеки трудової діяльності людини, збереження її життя, здоров'я та працездатності, що забезпечується ОК13, ОК22, ОК25, ОК33, ОК35; виробнича система, яка включає людину, машину (виробниче устаткування) та середовище, в якому здійснюється виробничий процес та трудова діяльність людини, що підкріплено ОК19, ОК27, ОК29, ОК32; сукупність відповідних органів управління підприємством, що відтворено в ОК16, ОК31, ОК30, ОК34. Тому ЕГ визнала, що зміст ОП відповідає предметній області. Крім того, спрямованість ОП на охорону праці підтверджується наявністю ОК25, ОК26, ОК27, ОК29, ОК30, ОК31, ОК32, ОК33, ОК34, ОК35. В той же час у відповідність вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачені ОК12, ОК15, ОК16, ОК17, ОК18, ОК19, ОК20, ОК21, ОК22, ОК23.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Відповідно до документу ЗВО «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/57.pdf) в ОП передбачено на формування індивідуальної освітньої траєкторії 63 кредити ЄКТС від загального обсягу ОП, що складає більше ніж 25 %, таким чином вимога Закону України «Про вищу освіту» в частині відсотку вибіркового дисциплін дотримується. В ОП неконкретизовано вибіркового блоку, що говорить про можливість вільного вибору дисциплін здобувачем вищої освіти із загального переліку вибіркового дисциплін представлено на сайті ЗВО (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/op-op/55-sylabusy/263-tsyvilna-bezpeka-bakalavr/1184-silabusy-za-osvitno-profesijnoyu-programoyu-okhorona-pratsi-tsiklu-zagalnoji-vibirkovoji-pidgotovki-bakalavr>) з якого через особистий кабінет здобувачем обираються будь-які з дисциплін на кожен навчальний рік (окрім першого семестру першого року навчання). Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти забезпечується відповідним «Порядком забезпечення індивідуального вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін» (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/dopomoha-zvo>), де детально на прикладах пояснено, яким чином здійснити вибір (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/dis.pdf). Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що вибір вони проводять самостійно, ознайомившись із силабусами дисциплін. Запис на навчальні дисципліни та формування індивідуального плану здобувача відбувається на наступний навчальний рік (семестр) у терміни, зазначені у «Зведеному графіку освітнього процесу на навчальний рік» (як правило, за два місяці до кінця поточного семестру) і оголошується начальником факультету.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти регламентована у п. 6.14 «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/57.pdf), де вказується, що практична підготовка проводиться в умовах професійної діяльності шляхом проходження здобувачами навчальної практики на підприємствах, в установах та організаціях або у його структурних підрозділах під організаційно-методичним керівництвом науково-педагогічного працівника НУЦЗ України. Для реалізації вимог зазначеного вище Положення на кафедрі охорони праці та техногенно-екологічної безпеки укладені угоди про співпрацю з ГУ Держпраці у Харківській області, ПАТ «САН ІнБев України» (договір від 27.04.2018 р. № 18.43), ТОВ НВО «Вертикаль» (договір від 27.04.2018 р. № 18.42), ТОВ ХЛГЗ-ПЛЮС (договір від 11.05.2018 р. № 18.48), ПРАТ «Райз-Максима» (договір від 14.03.2018 р. № 18.17), АТ Турбоатом (договір від 02.02.2018 р. № 18.2), ТОВ «Сільпофуд» (договір від 20.02.2018 р. № 18.22), ДП «Харківський бронетанковий завод» (договір від 01.02.2018 р. № 18.1), ТОВ «Енергобудналадка» (договір від 14.06.2018 р. № 18.54), ДП «Завод Електроважмаш» (договір від 11.05.2018 р. № 18.48), ТОВ «Скловолокно» (договір від 14.05.2019 р. № 28У/19/01), ДП ХПЗ ім. Шевченка (договір від 31.05.2019 р. № 28У/19/10) та інші (<https://drive.google.com/drive/folders/1i9KaXFEnkjjVDc8owRFS2C9ovmCU5U2Y>). В ОП передбачена переддипломна практика (6 кредитів ЄКТС), яка проводиться на 4 курсі у 8 семестрі. В документі ЗВО «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України» відсутня класифікація видів практик на навчальну, ознайомчу чи виробничу. За словами гаранта ОП та викладачів кафедри для поглиблення підготовки здобувачів практикуються виїзні заняття до функціонуючих підприємств та установ, де у реальному часі проводять дослідження умов праці для виявлення різного роду шкідливих та небезпечних чинників, аналізують ефективність наявних запобіжних заходів, що підтверджує реалізацію практико-орієнтованого підходу на даній ОП. У зв'язку із запровадженням дистанційної освіти викладачами кафедри були організовані віртуальні практичні заняття із використанням 3Д-турів по підприємствам (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/navchalna-diyalnist/vyizni-zaniattia/15-kafedra-okhorony-pratsi-ta-tekhnohenno-ekolohichnoi-bezpeky/1058-zanyattya-na-pidpriemstvakh-263>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

В Університеті в цілому і, за ОП зокрема, велика увага приділяється формуванню у здобувачів вищої освіти гнучких навичок. Опрацювавши силабуси навчальних дисциплін, ЕГ встановила, що під час викладання дисциплін «Філософія», «Іноземна мова», «Культурологія», «Політологія» здобувачам вищої освіти надаються загальні комунікаційні навички, а під час викладання навчальних дисциплін «Професійна безпека і здоров'я», «Математичне моделювання та оптимізація систем безпеки», «Культура безпеки», «Ризикорієнтоване управління охороною праці» та ін. Освітній процес направлений на формування індивідуальних навичок лідерства, ситуаційної обізнаності, вміння переконувати, знаходити підхід до людей, міжособистісного спілкування і ведення переговорних процесів, вміння управляти своїм часом, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння врегульовувати конфлікти, здатність логічно і системно мислити. Крім того, ЕГ з'ясувала, що у процесі викладання дисципліни «Культура безпеки» використовуються інтерактивні форми навчання («лекція-візуалізація»; лекції «прес-конференції»; ділова гра, тренінг), які дозволяють сформувати у майбутніх фахівців вміння працювати в команді, проявляти толерантність до різних точок зору, повагу прав кожного на свободу слова, що підкріплено наявністю відповідних методичних вказівок та публікацій викладачів у періодичних виданнях. Також на факультеті техногенно-екологічної безпеки і, зокрема, на кафедрі охорони праці та техногенно-екологічної безпеки, активно сприяють розвитку soft skills через: проведення Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/novyny/1213-uchast-molodikh-naukovtsiv-u-vseukrajinskomu-konkursi-studentskikh-naukovikh-robit-18-04-2021>); участі у наукових конференціях (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/novyny/1212-uchast-u-mizhnarodnij-naukovo-tekhnichnij-konferentsiji-16-04-2021>); проведення різноманітних зустрічей (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/novyny/1209-onlajn-zustrich-z-predstavnikami-federatsiji-obmini-frantsiya-ukrajina-ta-asotsiatsiji-puatu-sharant-ukrajina-15-04-2021>); та часті в конкурсах та проектах (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/naukova-diialnist/15-kafedra-okhorony-pratsi-ta-tekhnohenno-ekolohichnoi-bezpeky/1074-uchast-u-konkursakh-naukovikh-robit-263>). ЕГ відмічає значну активність викладачів кафедри Цимбала Б. та Шароватової О., які залучають студентів до різних громадських ініціатив та волонтерського руху (<https://www.facebook.com/official.fteb/posts/2966137386799956>), що ефективно сприяє розвитку комунікативних гнучких навичок (<https://www.facebook.com/official.fteb/posts/3779926182087735>).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На даний момент професійні стандарти професій, які зазначені в ОП, відсутні.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз навчальних планів за ОП, та «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/57.pdf) показав, що аудиторне тижневе навантаження за розкладом занять за очною формою навчання для бакалаврів складає на першому курсі 25,5 – в осінньому семестрі, та 31,5 – у весняному, на другому курсі – 12,5 та 26,5; на третьому – 13,5 та 23,5, та четвертому – 19,5 і 24,5 годин відповідно. У структурі кредиту ЄКТС обсяг сумарного аудиторного навантаження для загального і професійного блоку становить 5310 годин, з яких до самостійної роботи відноситься 3050 год, тоді як для вибіркового блоку передбачено 1890 годин. При цьому співвідношення аудиторної і самостійної роботи за навчальними дисциплінами перебуває у діапазоні 30-50 %. Спілкування зі здобувачами під час інтерв'ювання показало відсутність скарг щодо надмірного навантаження та нестачі часу на самостійну роботу. Це підтверджено і результатами моніторингу, який проводить ЗВО (http://fteb.nuczu.edu.ua/images/silabusi/263_bak/rez_or_263_bak.pdf). Самостійна робота забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручники, навчальні посібники, методичні матеріали, курси лекцій, практикуми, навчально-лабораторне обладнання та наявністю програмних тренажерів (<https://nuczu.edu.ua/ukr/prohramni-trenazhery>), що значно посилює практичні навички здобувачів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти у межах ОП «Охорона праці» не здійснюється, але в Університеті починають напрацьовувати відповідну базу для реалізації такої форми навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони: не виявлено. Позитивні практики: 1. Для інформативності і зручності у процедурі вибору здобувачами вибіркового дисциплін Університет розробив «Порядок забезпечення індивідуального вибору навчальних дисциплін», який наведено на сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. В документах ЗВО не визначена класифікація видів практик (навчальна, ознайомча, виробнича тощо), які впроваджуються в НУЦЗ України. 2. Незначна кількість вибіркового дисциплін, що пропонується в університеті для вибору здобувачам. 3. В ОП існують дисципліни, які забезпечують тільки одну загальну компетенцію, тоді як не розглянута можливість розширення їх бази підготовки через практичну складову, що відповідає специфіці освітньої програми. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Удосконалити нормативну базу ЗВО, надавши класифікацію видів практик (навчальна, ознайомча, виробнича тощо). 2. Розширити каталог вибіркового дисциплін. 3. Зробити додатковий аналіз відповідності компетентностей і програмних результатів навчання для кожної ОК і за результатами аналізу внести відповідні зміни до силябусів навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП відповідає рівню В за критерієм 2, оскільки вона має позитивні практики, а також: загальний обсяг освітньої програми (відповідно до її змісту та навчального плану) відповідає вимогам ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» і вимогам відповідного стандарту вищої освіти, дозволяє досягти цілі та програмні результати навчання і реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів вищої освіти; зміст ОП в частині освітньої складової має чітку структуру та логічну послідовність, відповідає предметній області спеціальності 263 «Цивільна безпека»; структура ОП передбачає можливість формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок наявності у навчальних планах вибіркового компонентів в обсязі 63 кредити ЄКТС (більш ніж 26,25 % від загального обсягу ОП); ОП в цілому направлена на розвиток соціальних навичок (soft skills), що відповідає заявленим цілям. Визначені недоліки та слабка сторона не є критичними і можуть бути виправлені у досить короткі терміни, а також вони не впливають на якість реалізації ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

ЕГ визначає, що «Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Національному університеті цивільного захисту України в 2021 році» (далі – Правила прийому) є чіткими та зрозумілими і в них не містяться дискримінаційні положення. Правила прийому розміщені на сайті НУЦЗ України у вкладці «Абітурієнту» (<https://nuczu.edu.ua/ukr/abiturientu>; <https://nuczu.edu.ua/ukr/pravylyla-priyomu>), але інформація на сайті надається лише українською мовою, хоча правила прийому передбачають вступ іноземних громадян. Для зручності на зазначеній сторінці сайту ЗВО розміщений перелік освітніх програм, за якими в Університеті здійснюється набір на навчання із зазначенням строку дії ліцензії, перелік конкурсних предметів, нормативи для оцінки фізичної підготовки та контактна інформація. Також оприлюднені і спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти, в них досить детально прописані можливості абітурієнтів на зарахування за співбесідою чи за квотою-1. За результатами проведених бесід зі здобувачами вищої освіти, отримані позитивні відгуки про доступність сайту ЗВО та роботу приймальної комісії. Зокрема здобувачі вищої освіти наголосили на досить зручній і потрібній контент як «Гостьова книга» під назвою «Здайте нам питання», де розташовані телефони відповідальних секретарів приймальної комісії за факультетами (<https://nuczu.edu.ua/ukr/hostova-knyha>) і передбачена можливість задати питання онлайн. Разом з цим ЕГ визначено, що термін навчання зазначений в ОП не в повній мірі корелюється з інформацією, яка надана у Правилах прийому, а саме в таблиці «Перелік освітніх ступенів, спеціальностей, освітньо-професійних та освітньо-наукових програм, за якими Національний університет цивільного захисту України в 2021 році оголошує прийом для здобуття освіти, ліцензовані обсяги та нормативні терміни навчання» (<https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/abiturienty/perelik.pdf>) в якій зазначено декілька термінів навчання за ОП, що акредитується, а саме: 3 р. 10 місяців – для очної форми навчання та 4 р. 6 місяців – для заочної форми навчання; а також окремим рядком виділено ОП «Охорона праці» (бакалаврського рівня) з терміном навчання 2 р. 10 місяців – для очної / заочної форми навчання. Аналіз п. 2.2 Правил прийому показав що термін 2 р. 10 місяців можливий при перезарахуванні 60 кредитів ЄКТС вступникам, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, освітній ступінь

молодшого бакалавра. Також в п. 2.2 Правилах прийому зазначено, що «особи можуть прийматись на перший або старші курси (зокрема зі скороченим строком навчання)». Використання терміну «скорочений строк навчання» є некоректним, тому доцільно в майбутньому відійти від його використання, в термінах навчання вказувати лише термін визначений ОП, при необхідності в примітках зазначати термін навчання при умові перезарахування 60 кредитів ЄКТС (максимально дозволеної кількості).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

ЕГ група встановила, що Правила прийому на навчання за даною ОП враховують її особливості через розподіл вагових коефіцієнтів. Так, передбачено наступну вагу предметів сертифікату ЗНО: українська мова – 0,3; математика – 0,3; фізика або іноземна мова – 0,3. При цьому вага атестату про повну загальну освіту - 0,1. Додатково конкурсний бал множиться на регіональний (РК), галузевий (ГК) та сільський (СК) коефіцієнти. Так, для спеціальностей з особливою підтримкою, до яких відносяться освітні програми за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» галузевий коефіцієнт дорівнює 1,02. Для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста/бакалавра для розрахунку конкурсного балу додається оцінка фахового вступного випробування, що складається за програмою вступних випробувань (<https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/abituriienty/prog2021/2/263pb.pdf>). ЕГ вважає, що для розширення можливостей зі вступу на дану ОП до розрахунку конкурсного балу на основі повної загальної середньої освіти бажано додати бали за успішне закінчення підготовчих курсів, що мали б спрямування саме за напрямом ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Можливість визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти отриманих в інших ЗВО передбачена наступними документами ЗВО: «Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Національному університеті цивільного захисту України в 2021 році» (<https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/abituriienty/pravila/pravila2021-2.pdf>), «Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці в Національному університеті цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/pologennya43.pdf), де вказується, що результати навчання з освітніх компонент перезараховує керівник факультету (структурного підрозділу) за заявою здобувача на підставі академічної довідки, чи додатку до диплома про вищу освіту, виданого закладом вищої освіти України за акредитованою освітньою програмою. На ОП були випадки визнання результатів навчання (здобувача вищої освіти Євстаф'євої Ю.С., яка попередньо навчалася в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна). ЕГ встановила, що визнання результатів навчання, отриманих здобувачем в іноземних ЗВО, проводиться на основі академічної довідки. В той же час оцінку освітніх досягнень здобувача, що виставлені за шкалою закладу вищої освіти-партнера, переводяться у шкалу оцінювання, прийняту в НУЦЗ України відповідальним фахівцем факультету, що може збільшити ризики суб'єктивного оцінювання. ЕГ рекомендує в подальшому долучити до цього процесу міжнародну систему переведення оцінок «EGRACONS».

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті передбачено документом ЗВО: «Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці в Національному університеті цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/pologennya43.pdf). У п. 3. зазначеного Положення наголошується, що перезараховуватися можуть результати навчання, отримання яких підтверджено відповідним документом (сертифікатом, дипломом, свідоцтвом тощо), що дозволяє однозначно ідентифікувати особу здобувача і засвідчує результати його участі у певному освітньому заході неформальної/інформальної освіти. Для визнання цих результатів здобувач подає заяву на керівника структурного підрозділу, який створює відповідну комісію з трьох осіб, до якої входить гарант ОП. Підсумкова оцінка за освітню компоненту визначається згідно з документом здобувача, що підтверджує його участь у заході неформальної та/або інформальної освіти. Експертна комісія в обов'язковому порядку визначає підсумкову оцінку в разі її відсутності в документі (сертифікаті, свідоцтві тощо) та проводить контрольний захід з використанням тестування, екзамену, дискусії, співбесіди тощо для визначення підсумкової оцінки.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: не виявлено. Позитивні практики: 1. Розробка та впровадження функціоналу «Задайте нам питання» у вкладці «Абітурієнту» на сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: 1. Інформація на сайті ЗВО надається лише українською мовою, хоча правила прийому передбачають вступ іноземних громадян і сайт має функціонал для представлення інформації трьома мовами (російська, українська, англійська). 2. Використання в Правилах прийому терміну «скорочений строк навчання» є некоректним. Недоліки: 1. Термін навчання зазначений в ОП не в повній мірі корелюється з інформацією, яка надана у Правилах прийому, а саме в таблиці «Перелік освітніх ступенів, спеціальностей, освітньо-професійних та освітньо-наукових програм, за якими Національний університет цивільного захисту України в 2021 році оголошує прийом для здобуття освіти, ліцензовані обсяги та нормативні терміни навчання». 2. Відсутність чіткої процедури перезарахування результатів навчання здобувачів отриманих в іноземних ЗВО. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Розглянути можливість надання на сайті ЗВО загальної інформації про Правила прийому англійською мовою. 2. В майбутньому доцільно відійти від використання терміну «скорочений строк навчання». 3. В правилах прийому терміни навчання вказувати лише у відповідності до терміну навчання, який визначений в ОП. При необхідності в примітках можна зазначати термін навчання за умови перезарахування 60 кредитів ЄКТС (максимально дозволеної кількості). 4. Застосувати до процесу визнання оцінок результатів навчання у іноземних ЗВО спеціальні міжнародні системи переведення оцінок, наприклад, «EGRACONS». 5. Розглянути можливість проводити підготовчі курси для вступу на дану ОП, у цьому випадку для розширення можливостей зі вступу на дану ОП до розрахунку конкурсного балу на основі повної загальної середньої освіти бажано додати бали за успішне закінчення підготовчих курсів, що мали б спрямування саме за напрямом ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Визначена відповідність критерію 3, оскільки існує доступ до ОП, правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості самої освітньої програми та оприлюднені на офіційному сайті НУЦЗ України, а також розроблені процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній і інформальній освіті. Визначенні слабкі сторони та недоліки не є критичними для реалізації ОП, оскільки вони не вплинули на доступ до ОП та визнання результатів навчання.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НУЦЗ України» освітній процес в Університеті здійснюється за денною, заочною та дистанційною формами. При цьому, в зазначеному Положенні передбачено, що освітній процес відбувається через навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, практичної підготовки, контрольних заходів. Наявність їх застосування відображено в силабусах навчальних дисциплін. Для підготовки студентів застосовуються такі методи викладання як лекція, лабораторні, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, тренінг, круглий стіл, колоквиум. На даній ОП інтенсивно використовуються інноваційні засоби навчання (<https://nuczu.edu.ua/ukr/it-tekhnologii/innovatsii-v-navchanni>), об'єкти навколишнього середовища в натуральному вигляді; діючі моделі (<https://nuczu.edu.ua/ukr/spetsializovana-audytorii-dlia-provedennia-zaniat-z-dystsyplin-orhanizatsiia-služby-ta-pidhotovky-ta-orhanizatsiia-profesiinoi-pidhotovky-osobovoho-skladu>); макети і муляжі (<https://nuczu.edu.ua/ukr/praktychni-interaktyvni-zaniattia-v-seredovyshchi-interaktyvnoi-doshky>); прилади і засоби для демонстраційних експериментів; інноваційний комплекс з мовної підготовки (<https://nuczu.edu.ua/ukr/innovatsiinyi-kompleks-z-movnoi-pidhotovky>). Для підвищення знань та умінь здобувачів практикуються візні заняття. Для вивчення дисципліни «Виробнича санітарія» проводяться «Парламентські слухання про стан промислової безпеки та охорони праці»; під час викладання дисципліни «Культура безпеки» застосовуються лекції «прес-конференції», ділові ігри (зокрема «Природні небезпеки і захист від впливу»); семінари за темою «Небезпеки у навколишньому середовищі і фактори їх впливу», що проводиться у формі аналізу конкретних ситуацій. Зазначені форми проведення занять дозволяють вирішувати завдання когнітивного, креативного і комунікативного розвитку, що вказується в основних цілях ОП і є зразковим для спеціальності 263

«Цивільна безпека». За результатами анкетування здобувачів була визначена їх задоволеність методами навчання і викладання на рівні 96 %, а студентоцентризований підхід до реалізації освітнього процесу в ЗВО оцінили на 85 % (протокол засідання робочої групи зі спеціальності 263 «Цивільна безпека» 25.03.2021 № 6). Викладачі на онлайн зустрічі зазначили, що вони вільно обирають методи навчання, самостійно наповнюють зміст дисциплін, вносять зміни до силабусів. Також результати зустрічі зі здобувачами дозволили зробити висновок про наявність академічної свободи і для студентів, що проявляється у їх вільному виборі тем індивідуальних та кваліфікаційних робіт, вибіркового дисциплін, участі у формуванні індивідуального навчального плану, здійсненні академічної мобільності тощо. Таким чином, можна стверджувати, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, і відповідають вимогам студентоцентризованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ЕГ встановила, що усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку і критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Ця інформація є доступною, оскільки вона виставлена на сайті кафедри у силабусах навчальних дисциплін (<https://bit.ly/3tsIHcw>, <https://bit.ly/3eUM6vC>, <https://bit.ly/3f2nOjg>, <https://bit.ly/2Rv3BKU>), через інформацію про навчально-методичну діяльність факультету (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/navchalna-diialnist>), на бібліотечних ресурсах (<https://nuczu.edu.ua/ukr/>) та в соціальних мережах (<https://www.facebook.com/nuczu.edu.ua/>, https://www.instagram.com/nuczu_ukraine/, <https://www.youtube.com/channel/UC-DJWpwKUOG2vntMOzmbFGA>). Крім того, учасники освітнього процесу також мають доступ до бібліотечних ресурсів Університету (<http://library.nuczu.edu.ua/>). Для отримання інформації про розклад занять та можливі зміни у ньому здобувачі користуються розкладом (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>). Навчально-методичне забезпечення дисциплін також знаходиться в системі дистанційного навчання «Moodle НУЦЗУ» (<http://moodle.nuczu.edu.ua/>), де на вкладці «Освітньо-професійна програма «Охорона праці»» розміщені навчальні курси, які супроводжуються невеликими анотаціями стосовно придатності знань, отриманих знань та вмінь, відмінною особливістю курсу (<http://moodle.nuczu.edu.ua/course/index.php?categoryid=65>). В Університеті широко представлені різноманітні програмні тренажери для формування навичок прийняття рішення (<https://nuczu.edu.ua/ukr/prohramni-trenazhery>). ЕГ відмічає, досить потужну кураторську діяльність, яка поряд із координацією навчальної роботи здобувачів вищої освіти, через проведення заходів культурно-просвітницького характеру сприяє розвитку обізнаності з питань прихованих небезпек сучасного молодіжного середовища, здорового способу життя, вихованості, розвитку духовності, якостей, що набуваються з життєвим досвідом і характеризують гармонійно розвинуту особистість (<https://bit.ly/33lc5qv>). Для оцінювання результатів навчання здобувачів застосовуються письмове опитування, тестування, захист лабораторних та індивідуальних робіт. Для забезпечення об'єктивності і неупередженості викладачів передбачена спеціальна система тестування OpenTEST2 (<http://univer.nuczu.edu.ua/opentest2>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час зустрічей зі здобувачами та викладачами було з'ясовано про наявність практики сумісного виконання наукових досліджень (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/naukova-diialnist/naukove-tovarystvo-kursantiv-ta-studentiv-op>) та написання публікацій. На ОП в тісній співпраці проходить підготовка студентів до олімпіад та студентських конференцій (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/naukova-diialnist/uchast-u-konferentsiyakh/15-kafedra-okhorony-pratsi-ta-tekhnohenno-ekolohichnoi-bezpeky/1066-uchast-u-konferentsiyakh-263>) та їх залучення до участі у різноманітних вебінарах (<https://www.facebook.com/official.fteb/posts/3779930308753989>). ЕГ також переконала, що здобувачі ведуть активне наукове життя на кафедрі (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/naukova-diialnist/15-kafedra-okhorony-pratsi-ta-tekhnohenno-ekolohichnoi-bezpeky/1074-uchast-u-konkursakh-naukovikh-robot-263>) і в ЗВО в цілому (<https://www.facebook.com/official.fteb/posts/3589947007752321>), що в свою чергу підтверджується і значною кількістю публікацій викладачів (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/naukova-diialnist/15-kafedra-okhorony-pratsi-ta-tekhnohenno-ekolohichnoi-bezpeky/1148-263-tsivilna-bezpeka-okhorona-pratsi>), які всебічно залучають до своїх наукових досліджень студентів. Зокрема, курсантом Чорним С. розроблено прототип мобільного робота (<https://www.youtube.com/watch?v=drt8GSz3GbK>), а здобувачі Подать Є., Сажин А. є переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт в галузі «Цивільна безпека (Охорона праці)» (ХНАДУ, <http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/novyny/919-pidsumki-uchasti-kafedri-op-ta-teb-u-vseukrajinskomu-konkursi-naukovikh-robot-23-04-2020>); Пятник Т., Шаповалов М. – у конкурсі студентських наукових робіт із галузі знань «Цивільна безпека» (https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/8_konferenzii/diplomi_cb.pdf). Також викладачі активно залучають здобувачів до участі у різних студентських конференціях, де вони займають призові місця (<https://www.facebook.com/official.fteb/posts/3573530456060643>). В ЗВО працює наукове товариство курсантів (студентів, слухачів), ад'юнктів (аспірантів), докторантів і молодих вчених, в межах діяльності якого здобувачі залучені до реалізації наукових тем кафедр та/або індивідуальних тем досліджень під час освітнього процесу за ОП, також функціонує науковий відділ з проблем цивільного захисту (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nauka/naukovyi-viddil-z-problem-tsz-ta-teb>) та техногенно-екологічної безпеки (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nauka/naukovyi-viddil-z-problem-tsz-ta-teb>) і навчально-науковий центр (<http://nnvc.nuczu.edu.ua/uk/pro-nnvt>). Наявність таких підрозділів та врегульована процедура їх роботи активно сприяє запровадженню наукових досліджень (<https://www.facebook.com/official.fteb/posts/2966131403467221>) в навчальний процес і підтверджує наміри ЗВО

впроваджувати інноваційну наукову складову системи професійної підготовки фахівців, що і зазначено у науковій стратегії університету (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nauka/naukova-stratehiia-universytetu>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЕГ встановила, що викладачі принаймні раз на рік перед початком нового навчального року оновлюють зміст робочих програм, конспектів лекцій та методичних рекомендацій до практичних чи лабораторних занять. Зокрема, в дисциплінах «Культура безпеки», «Управління та нагляд у галузі охорони праці», «Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків на виробництві», «Експертиза з охорони праці», і «Ризикоорієнтоване управління охороною праці» розроблено нові навчальні посібники та додано власні наукові дослідження (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/naukova-diialnist/15-kafedra-okhorony-pratsi-ta-tekhnohenno-ekolohichnoi-bezpeky/1148-263-tsilna-bezpeka-okhorona-pratsi>); для дисциплін «Екологічні аспекти промислової безпеки», «Система управління охороною праці» – методичні вказівки до організації самостійної роботи. Викладачі за даною ОП досить активно приймають участь у вебінарах (<https://www.facebook.com/official.fteb/posts/3871375799609439>; <https://www.facebook.com/official.fteb/posts/3592954087451613>), наукових семінарах та зустрічах з відомими науковцями (<https://www.facebook.com/official.fteb/posts/3953422081404810>), що дозволяє активно впроваджувати новітні розробки в навчальний процес.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ визначила, що навчання та викладання за ОП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності НУЦЗ України. Це підтверджується наявністю розробленого «Положення про академічну мобільність студентів Національного університету цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_dialnist/pologennya/polog_mobilnosti.pdf), програмою міжнародної академічної мобільності, яка здійснюється сектором міжнародних зв'язків та підготовки іноземних громадян (<https://nuczu.edu.ua/ukr/sector-mizhnarodnykh-zv'yazkiv-ta-pidhotovky-inozemnykh-hromadian>). Також співробітники кафедри проходять відповідне стажування за кордоном, що дозволяє їм бути ініціаторами співпраці з різними закордонними установами. Зокрема, доценти кафедри охорони праці та техногенно-екологічної безпеки Цимбал Б. та Шароватова О. організували співпрацю з Belgian Education Council (<https://drive.google.com/drive/folders/1yR9SoqrGpjmzVQjCJQFoFJA42NpSNnv>, <https://www.facebook.com/official.fteb/posts/3881301808616838>). Крім того, в Університеті функціонує академія Cisco Networking Academy of the National University of Civil Defence of Ukraine, яка є авторизованим навчальним центром корпорації Cisco Systems, що дозволяє отримати відповідні сертифікати інструкторів ССАІ. ЕГ визначила, що для інформування про можливості стажування за кордоном та проведення наукових досліджень регулярно проводяться зустрічі з представниками Федерації обміну Франція – Україна (<https://www.facebook.com/official.fteb/posts/3881337208613298>). Крім того у НУЦЗ України укладено угоди із профільними закладами вищої освіти та науковими установами інших країн світу, у тому числі країн-членів ЄС, де здобувачі та викладачі можуть проходити стажування. Зокрема, (International University of Technology «Univerisapolis» (м. Агадір, Марокко), Katowice School of Technology (м. Катовіца, Польща). Викладачі активно беруть участь у наукових міжнародних конференціях (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/mizhnarodna-diialnist/15-kafedra-okhorony-pratsi-ta-tekhnohenno-ekolohichnoi-bezpeky/1201-fotomateriali>), які є також основою для оновлення матеріалів навчання. Також ЕГ пересвідчилась в активному залученні здобувачів освіти до міжнародних програм, що підтверджено низкою сертифікатів про участь в них (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/mizhnarodna-diialnist/15-kafedra-okhorony-pratsi-ta-tekhnohenno-ekolohichnoi-bezpeky/1202-sertifikati-uchasnikiv>). Додатково встановлена участь майбутніх фахівців з охорони праці у Відкритих лекціях для студентів від Європейського співтовариства з охорони праці (ESOSH) (<https://www.facebook.com/official.fteb/posts/3022091057871255>). Ще більш позитивне враження на ЕГ справило наявність у ЗВО сімох збірників наукових праць, з яких «EAST JOURNAL OF SECURITY STUDIES» відноситься до категорії А (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nauka/zbirky-naukovykh-prats>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: 1. Широке використання інноваційних методів викладання дисциплін і проведення практичної підготовки (ділові ігри, семінари, форуми, завдання з пошуку інформації, наукові доповіді, конкурси, моделювання ситуацій за умов невизначеності результатів, освіта на події, виїзні заняття (<https://www.facebook.com/official.fteb/posts/3879167268830292>; <https://www.facebook.com/official.fteb/posts/386859559887463>)). 2. Реалізована потужна кураторська діяльність з підтримки та координації навчальної та наукової роботи здобувачів освіти. 3. В ЗВО забезпечується на високому рівні координація академічної мобільності в частині навчання та стажування. 4. Функціонування академії Cisco Networking Academy of the National University of Civil Defence of Ukraine, яка є авторизованим навчальним центром корпорації Cisco Systems. Позитивні практики: 1. Активна участь викладачів за даною ОП у вебінарах, що дозволяє

постійно оновлювати методи навчання і знаходити нові нетрадиційні підходи до викладання дисциплін. 2. Функціонування наукового товариства курсантів, яке залучає і підтримує наукову діяльність здобувачів. 3. В Університеті широко представлені різноманітні програмні тренажери (<https://nuczu.edu.ua/ukr/prohramni-trenazhery>) для формування навичок прийняття рішення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. Форма силабусу повторює робочу програму, що потребує відповідного корегування для скорочення наданої здобувачам інформації. 2. У деяких робочих програмах присутня значна кількість як базових, так і додаткових літературних джерел, яку складно опрацювати в рамках виділеного часу на самостійну підготовку, а також відсутні дані про методичні вказівки до практичних і лабораторних робіт. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Доповнити силабуси інформацією про викладача. 2. У робочих програмах навчальних дисциплін навести інформацію про методичні вказівки для підготовки до лабораторних чи практичних робіт.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зважаючи на наведені сильні сторони (широке використання інноваційних методів викладання дисциплін і проведення практичної підготовки; реалізація академічній мобільності в частині навчання та стажування; інтернаціоналізація діяльності за ОП, у тому числі функціонування у ЗВО академії Cisco Networking Academy of the National University of Civil Defence of Ukraine, яка є авторизованим учбовим центром корпорації Cisco Systems) і позитивні практики (активна участь викладачів за даною ОП у вебінарах; результативність функціонування наукового товариства курсантів; розробка та застосування в навчальному процесі різноманітних програмних тренажерів), а також, прийнявши до уваги повну відповідність ОП у контексті критерію 4, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню А за критерієм 4. Виявлені недоліки не стосуються процесу навчання і викладання за освітньою програмою, вони не впливають на загальний рівень підготовки майбутніх фахівців. Надані рекомендації за визначеними недоліками лише покращать сприйняття здобувачами силабусів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти відображені у документі ЗВО «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України», де зазначається про поточний і підсумковий контроль, а оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з освітніх компонентів, кваліфікаційних екзаменів і робіт здійснюється за 100-бальною шкалою з переведенням в оцінку за шкалою ЄКТС та в 4-бальну шкалу (національну). Крім того, за виконання творчих робіт з навчальної дисципліни здобувачу вищої освіти можуть нараховуватися додатково до 20 балів. Відповідно до «Положення про систему забезпечення НУЦЗ України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості)» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/inform-pro-diyalnicti/navchalna-diyalnicti/N_NUCZU_OD_170_31.08.2016_Polozh_vn_uk_osv.pdf) система оцінювання знань здобувачів включає вхідний, поточний, підсумковий (семестровий), ректорський контроль знань та атестацію. Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового екзамену, диференційованого заліку, заліку, захисту курсової роботи (проєкту), тому викладачі для його проведення розробляють засоби діагностики (тести), які наведені у силабусах дисциплін, що дозволяє своєчасно підготуватись до відповідних контрольних заходів. Для проведення ректорського контролю використовується пакет комплексних контрольних робіт для перевірки знань, який також розробляється викладачами кафедри та затверджується на засіданні кафедри. Атестація здобувачів здійснюється відповідно «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій щодо атестації осіб, які здобувають ступінь бакалавра та магістра у НУЦЗ України» (додаток 2). Критерії оцінювання компетентностей під час захисту кваліфікаційних проєктів (робіт) описуються в «Методичні вказівки щодо виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти, які навчаються на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» за ОП «Охорона праці» (http://fteb.nuczu.edu.ua/images/silabusi/263_bak/prof_ob_p/och/29_.pdf). Детальне ознайомлення з програмними результатами дисциплін і розробленими тестами показало, що вони дозволяють встановити навчальні досягнення здобувачів. «Положення про організацію освітнього процесу в НУЦЗ» визначає можливість врахування при

визначенні семестрової оцінки результатів поточного контролю. У робочих програмах і силабусах детально пояснюються критерії оцінювання з урахуванням певного рівня набутих знань здобувачами. В Університеті для проведення контрольних заходів активно використовується онлайн платформа OpenTEST2 (<http://univer.nuczu.edu.ua/opentest2/>). Інформація про критерії оцінювання та особливості форм контрольних заходів за словами здобувачів вищої освіти повідомляються викладачем на першому занятті. Також дана інформація оприлюднена на сайті кафедри в силабусах навчальних дисциплінах.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти ОП здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, як і передбачено вимогами «Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» затвердженого і введеного в дію Наказом МОН України від 29.10.2018 р. № 1170. В «Методичних вказівках щодо виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти, які навчаються на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» (http://fteb.nuczu.edu.ua/images/silabusi/263_bak/prof_ob_p/och/29_.pdf) вказується, що кваліфікаційна робота має бути актуальною, відповідати сучасному рівню та перспективам розвитку промислової безпеки та охорони праці та вирішувати задачу за реальним завданням. Такий підхід потребує відповідного обґрунтування достовірності виконаних досліджень з описом практичного значення одержаних результатів, що значно ускладнює виконання кваліфікаційної роботи. Знайомство ЕГ з представленими кваліфікаційними роботами, які знаходяться у репозитарії (http://repositsc.nuczu.edu.ua/simple-search?location=%2F&query=%D0%B4%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC&rpp=10&sort_by=score&order=desc) дозволяє стверджувати їх достатню практичну цінність, що говорить про ефективну реалізацію практико-орієнтованого підходу. Суттєвою допомогою для підготовки здобувачів вищої освіти до виконання кваліфікаційної роботи є проходження ними переддипломної практики. У програмі переддипломної практики (http://fteb.nuczu.edu.ua/images/silabusi/263_bak/prof_ob_p/och/28.pdf) зазначається, що здобувачі вищої освіти можуть особисто обирати для себе місце проходження практики. З базами практики (підприємствами, організаціями, установами будь-яких форм власності) НУЦЗ України завчасно за встановленою формою укладає договори (угоди) щодо їх проведення та за необхідності надсилає листи узгодження.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що об'єктивність оцінювання рівня знань здобувачів забезпечується зрозумілими підходами і критеріями оцінювання, обґрунтованістю кожної виставленої оцінки, оприлюдненням оцінок та успішності здобувачів освіти (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/progress/scholarship-rating>), а також дотриманням принципів академічної доброчесності відповідно до Кодексу академічної доброчесності НУЦЗ України (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/normativna_baza/kodeks/Kodeks_Akadem_dobrochesn_NUCZU1.pdf). Крім того, здобувачам та іншим особам, присутнім на атестації, дозволяється вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації. Для врегулювання конфліктів інтересів розроблено «Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності особового складу університету». ЕГ визначала, що в НУЦЗ значну увагу приділяють проблемам врегулювання конфліктів інтересів, що свідчить регулярність проведення зустрічей, круглих столів та семінарів з представниками Харківської обласної державної адміністрації та Державної служби надзвичайних ситуацій (<https://nuczu.edu.ua/ukr/42-katehoriia-uk-ua/zapobihannia-koruptsii/166-na-bazi-nutszu-vidbulasya-robocha-zustrich-z-pitan-kontrolyu-za-dotrimanniam-vimog-zakonodavstva-shchodovregulyvannya-konfliktu-interesiv>). Згідно з «Положенням про систему забезпечення НУЦЗ України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості)» академічний плагіат є недопустимий у будь-яких навчальних роботах здобувачів вищої освіти. Перевірка на плагіат здійснюється за допомогою програмного продукту unicheck (договір №9 від 01.04.2021) вкладка для його використання знаходиться на веб сторінці університету у «Освітній діяльності» (<https://corp.eu.unicheck.com/>). Оскарження здобувачами результатів контрольних заходів в НУЦЗ України відбувається відповідно до розділу 9 «Положення про організацію освітнього процесу в НУЦЗ України». Перескладання незадовільної оцінки за семестровим контролем чи підсумковою атестацією за навчальними дисциплінами допускається не більше двох разів: один раз – провідному лектору, другий – комісії з трьох осіб, яка створюється розпорядженням декана факультету. Керівник факультету може встановити окремим здобувачам вищої освіти індивідуальні терміни складання підсумкового (семестрового) контролю за наявності поважних причин. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що всі учасники освітнього процесу ознайомлені з процедурою оскарження результатів контрольних заходів, вони можуть звертатися до апеляційної комісії, і в цілому визначена процедура сприяє врегулюванню конфлікту інтересів. Опитування у фокус групах показало, що випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів за ОП, а також конфлікту інтересів на ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначені в документах: «Кодекс академічної доброчесності Національного університету цивільного захисту України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/normativna_baza/kodeks/Kodeks_Akadem_dobrochesn_NUCZU1.pdf), «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України», «Положення про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості)» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/inform-pro-diyalniciti/navchalna-diyalniciti/N_NUCZU_OD_170_31.08.2016_Polozh_vn_uk_osv.pdf). ЕГ встановила, що всі учасники навчального процесу дотримуються політики академічної доброчесності під час реалізації ОП. Крім того, ЕГ відмічає, що позитивною практикою є можливість будь-якого учасника освітнього процесу, який став свідком факту порушення, зазначеного в Кодексі академічної доброчесності, через сайт ЗВО подати офіційну скаргу на ім'я голови Комісії (<https://nuczu.edu.ua/ukr/hostova-knyha>). ЕГ під час онлайн зустрічей визначила достатній рівень обізнаності здобувачів вищої освіти щодо процедур дотримання академічної доброчесності. ЕГ визначає, що в НУЦЗ популяризується академічна доброчесність, про що свідчить висвітлення відповідної інформації на сайті Університету (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/systema-zabezpechennia-iakosti-osvity>) та активне залучення до цього процесу студентського самоврядування (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/samovriaduvannia/informatsiia-prodiialnist>). Проведені зустрічі підтвердили, що викладачі проводять консультування щодо вимог до написання рефератів, курсових та кваліфікаційних робіт із наголошенням на принципах самостійності, коректного використання інформації з інших джерел та уникнення плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: 1. Дозволяється всім присутнім на атестації вільно здійснювати аудіо– та/або відеофіксацію процесу атестації здобувачів. Позитивна практика: 1. В Університеті для проведення контрольних заходів активно використовується онлайн платформа OpenTEST2. 2. Відділ системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти регулярно оприлюднює результати моніторингу успішності здобувачів вищої освіти. 3. Є можливість будь-якого учасника освітнього процесу, який став свідком факту порушення, зазначеного в Кодексі академічної доброчесності, через сайт Університету подати офіційну скаргу на ім'я голови Комісії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. Платформа Moodle не в достатній мірі наповнена (пов'язано з оновленням цієї платформи – переходом на нову версію). Рекомендації щодо удосконалення: 1. Оновити і збільшити інформаційне наповнення платформи Moodle, яка застосовується для дистанційної освіти.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Оскільки, по-перше, на ОП форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання; по-друге, форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти; по-третє, правила проведення контрольних заходів, які існують в ЗВО, є чіткими, зрозумілими, доступними і забезпечують об'єктивність екзаменаторів; по-четверте, політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності послідовно виконуються всіма учасниками освітнього процесу, а виявлений недолік має тимчасовий характер (пов'язано з технічним переоснащенням програмного забезпечення), то освітня програма та діяльність за цією освітньою програмою за критерієм 5 відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ ознайомившись із наданими матеріалами у звіті самооцінювання та наданими довідками за зробленими запитами, оприлюдненою інформацією про наукову діяльність кафедри (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/naukova-diialnist/15-kafedra-okhorony-pratsi-ta-tekhnohenno-ekolohichnoi-bezpeky/1148-263-tsilna-bezpeka-okhorona-pratsi>), рейтингування викладачів (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti/monitoring/protokol.pdf) зробила висновок, що професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення цілей ОП та її програмних результатів навчання. Зокрема у 18 викладачів наявне виконання більше 6 критеріїв за Ліцензійними умовами, а також у них присутні наукові публікації у журналах з високим індексом цитування. ЕГ також встановила, що більшість викладачів, які реалізують ОП, задіяні в наукових проектах, замовником яких є як державні, так і приватні організації (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/naukova-diialnist/napriamy-doslidzen>), також вони приймають активну участь у формуванні наукової школи ЗВО за напрямом ОП (професор Древал ґ Ю.Д.: <http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/sklad-optateb/352-011-dreval-yurij-dmitrovich>); систематично виступають на різних форумах, конференціях, вебінарах (доцент Цимбал Б.М.: <http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/sklad-optateb/358-71-tsimbal-bogdan-mikhajlovich>; Гарант ОП Шароватова О.П.: <http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/sklad-optateb/353-111-sharovatova-olena-pavlivna>); публікуються відповідно до профілю дисциплін, які викладають, оформлюють патенти на свої винаходи (доц. Малько О.Д.: <http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/sklad-optateb/361-6-malko-oleksandr-dmitrovich>; Бригада О.В.: <http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/sklad-kafedri>; Лобойченко В.М.: <http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/sklad-optateb/355-3-lobojchenko-valentina-mikhajlivna>, Цимбал Б.М., Шароватова О.П.).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ЕГ ознайомившись з «Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/pologennya/polog_konkurs_vidbor.pdf), а також з відповідями викладачів під час онлайн зустрічі визнає, що в ЗВО діє чітка та прозора процедура конкурсного відбору на заміщення вакантних посад викладачів. Викладачі підтвердили, що конкурсний відбір проводиться на засадах: відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття посад науково-педагогічних працівників. Для організації конкурсу, наказом ректора утворюється конкурсна комісія у складі голови, секретаря і членів комісії, яку очолює проректор з навчальної та методичної роботи. ЕГ зазначає, що в документі ЗВО «Положення про порядок проведення конкурсного відбору...» описані загальні вимоги до претендентів, які враховують їх рівень професіоналізму, що в повній мірі дозволяє забезпечити освітній процес за відповідною ОП. Перелік вакантних посад розміщується як на сайті Університету так і в ЗМІ.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ підтверджує залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП, що акредитується. Зокрема за даною ОП досить успішно реалізуються виїзні заняття на підприємства, де в якості викладачів залучаються представники підприємств. Так ЕГ надані матеріали стосовно таких занять у Міжнародному аеропорту «Харків» (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/novyny/837-vijizni-praktichnizanyattya-v-aeroportu-kharkiv-28-11-2019>); ТОВ «НВО «Вертикаль»» (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/novyny/803-vijizni-praktichni-zanyattya-na-tov-nvo-vertikal-31-10-2019>); ДП «Харківський державний цирк імені Ф.Д. Яшинова» (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/novyny/791-vijizne-zanyattya-u-kharkivskomu-derzhavnomu-tsirku-im-f-dyashinova-16-10-2019>); стадіон «Металіст», (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/novyny/752-vijizne-zanyattya-na-bazistadionu-metalist-19-09-2019>). Відеозвіти таких занять частково викладені за посиланням: <http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/navchalna-diialnist/videomaterialy>.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Університет залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів у галузі охорони праці, представників роботодавців. Зокрема при викладанні начальних дисциплін: «Виробнича санітарія» - професора кафедри гігієни, епідеміології та професійних хвороб ХМАПО д.м.н., професора С. Ткача та представників компанії UVEX Arbeitsschutz GmbH (засоби індивідуального захисту); «Екологічні аспекти промислової безпеки» - представника компанії «Катерпіллар», випускника ОП 2017 року Р. Кукаву. Крім того, до викладання окремих лекцій за дисциплінами «Гендерні основи безпеки та трудової діяльності», «Ризикорієнтоване управління охороною праці», «Безпека виробничих процесів» були запрошені директори з охорони праці великих підприємств України (Віталій Єрмоленко «Укрнафта», Дмитро Григоренко «Метінвест», Тетяна Годяк «Нова пошта», Сергій Чеботарьов

«Forrexpro», Ольга Богданова «ESOSH») і Головний редактор журналу «Охорона праці» Дмитро Матвійчук, що підтверджується наявністю відповідних фотозвітів (https://www.instagram.com/nuczu_fteb/) та відгуками здобувачів вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЕГ відмічає, що НУЦЗ України забезпечує професійний розвиток викладачів через реалізацію різноманітних програм стажування (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/inform-pro-diyalniciti/navchalna-diyalniciti/pk_npp.pdf), у тому числі із залученням міжнародних партнерів (корпорація Cisco Systems). В Університеті розроблено «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників НУЦЗ України» (https://www.nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalniciti/pologennya/pologennya_pro_kval.pdf) та «Положення про оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників НУЦЗ України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalniciti/systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti/100.pdf), які вказують, що до основних видів підвищення кваліфікації відносяться довгострокові та короткострокові курси підвищення кваліфікації; стажування у закладах вищої освіти, наукових, освітньо-наукових установах та організаціях, на підприємствах та в організаційних структурах всіх форм власності, як в Україні, так і за її межами; індивідуальне підвищення кваліфікації через навчання в аспірантурі, докторантурі та захист дисертаційних робіт; участь в міжнародних та всеукраїнських заходах. Основна мета, яку наслідують Університет запроваджуючи регулярне підвищення кваліфікації викладачів – це вдосконалення їх професійної майстерності шляхом поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок, набуття досвіду виконання додаткових завдань і обов'язків у межах спеціальності та ОП. Для цього кожного року розробляється відповідний план (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalniciti/pidvichennya_kval/normativni_dok/plan2021.pdf) за яким викладачі одержують у разі необхідності супровід і підтримку. ЕГ ознайомившись з наданою інформацією про стажування та підвищення кваліфікації викладачів, що підкріплена відповідними сертифікатами та свідоцтвами (<https://www.dsns.gov.ua/ua/Ostanni-novini/78705.html?PRINT>; <http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/novyny/1174-pidpisano-memorandum-pro-spivpratsyu-nutzukrajini-ta-belgian-education-council-23-03-2021>; <http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/novyny/1171-informalna-osvita-garantiv-opp-okhorona-pratsi-ta-ekologichnabezpeka-19-03-2021>), відмічає широку «географію», що за словами Гаранта ОП викликано пошуком кращих практик з викладання дисциплін і практичних занять. В університеті успішно діє Центр навчально-інформаційних технологій та телекомунікаційних систем, який займається підготовкою та консультуванням наукових та науково-педагогічних працівників щодо використання інформаційно-телекомунікаційних технологій в освітньому процесі (<https://nuczu.edu.ua/ukr/it-tekhnologii/tsentr-informatsiinykh-tekhnologii>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

НУЦЗ України передбачено матеріальне стимулювання викладацької майстерності у відповідності до Колективного договору https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/inform-pro-diyalniciti/administrativna-diyalniciti/kol_dog_2018.pdf та наказів НУЦЗ України, де вказується, що преміювання здійснюється на підставі затвердженого ректором положення, погодженого з профспілковим комітетом та відповідно до особистого внеску працівника в загальний результат роботи у межах фонду преміювання. ЕГ були представлені Накази від 02.11.2017 р. № 199 «Про затвердження Положення про Дошку пошани Національного університету цивільного захисту України» та від 26.04.2019 № 76 «Про затвердження «Положення про преміювання осіб рядового та начальницького складу». Відмітимо, що в Колективному договорі не зазначено за які досягнення можуть преміювати співробітників Університету. Зі слів одного із викладачів в НУЦЗ України регулярно виплачуються премії у відповідності до їх рейтингу та індексу цитування публікацій за відповідними міжнародними реферативними базами. Також викладачі повідомили про значну підтримку Університету щодо доступу до міжнародних реферативних баз, забезпечення відряджень для проведення досліджень і стажувань в тому числі і за кордоном, організації публікацій у міжнародних журналах з високим індексом цитування, технічного супроводу зустрічей, круглих столів, конференцій, семінарів. В Університеті досить гарно забезпечено стимулювання викладацької майстерності завдяки розробленим у ЗВО документам: «Положення про оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників НУЦЗ України» (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalniciti/pologennya/polog_ocin_prof_diyal.pdf), конкурсу на звання «Кращий викладач року» серед НПП університету (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalniciti/pologennya/polog_krachiy_vkladach.pdf); конкурсу освітніх, науково-дослідницьких та інноваційних досягнень учасників освітнього процесу НУЦЗ України (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalniciti/pologennya/polog_provedennya_konkursu.pdf), де виокремлені основні механізми з визначення творчого зростання викладачів, їх педагогічного новаторства та наукових здобутків, що також підлягає матеріальному приміруванню і нематеріальному заохоченню.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: 1. Проведення виїзних практичних занять (<https://nuczu.edu.ua/ukr/vyizni-zaniattia>) із залученням професіоналів-практиків для подолання розриву між теорією і практикою, освітою й виробництвом та підвищення якості підготовки здобувачів. Позитивні практики 1. До проведення виїзних практичних занять за даною ОП залучається велике коло професіоналів-практиків. 2. В Університеті проводиться конкурс «Кращий викладач року». Державна служба України з надзвичайних ситуацій впроваджує заходи щодо заохочення переможців цього конкурсу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. Колективному договорі не передбачено статті преміювання працівників і не вказано діапазон мінімального й максимального його розміру. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Доповнити Колективний договір інформацією щодо розмірів преміювання працівників.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Оскільки, по-перше, на ОП викладають викладачі з достатнім рівнем кваліфікації, який відповідає специфіці освітніх компонент і забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти визначених ОП цілей та програмних результатів навчання, по-друге, добір викладачів для забезпечення освітнього процесу відбувається на конкурсній основі і процедура конкурсного відбору є прозорою, по-третє, за спрямованістю ОП існує постійна практика залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків та роботодавців, по-четверте, впроваджена ефективна система підвищення кваліфікації і стажування викладачів, а також створена система матеріального преміювання і нематеріального заохочення за отримані професійні здобутки, то ОП в частині людських ресурсів визначена як така, що відповідає вимогам критерію 6 за рівнем В. Визначений недолік до уваги при оцінюванні критерію 6 не брався, оскільки він потребує лише додаткової інформативності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Ознайомившись з ресурсами НУЦЗ України у формі онлайн-екскурсії та перегляду відеороликів (<https://www.youtube.com/channel/UC-DJWpwKUOG2vntMOzmbFGA>), ЕГ констатує, що заклад має досить потужні матеріально-технічні ресурси (МТР), які дозволяють забезпечити якісний освітній процес та сприяють досягненню визначених ОП цілей та ПРН. Навчальні корпуси, гуртожитки, бібліотека, спортивні зали, полігон, їдальні у належному технічному стані, оснащені усім необхідним для навчання та проживання. Наявні комп'ютерні класи із сучасними обладнанням, мультимедіа (проектори, інтерактивні дошки) та доступом до мережі Інтернет. ЗВО має власний медіацентр, навчально-спортивний комплекс, критий манеж та тир, музей з виставковими експонатами та клуб для проведення дозвілля, бібліотеку, електронні ресурси, доступні для користування (електронний каталог: <http://library.nuczu.edu.ua/>), репозитарій (<http://repositsc.nuczu.edu.ua/>), читальні зали із сучасним інтер'єром та комп'ютерами, доступ до електронної бібліотеки з гуртожитків). Унікальністю НУЦЗ України є навчальний полігон та навчальний майданчик, на яких є можливість імітувати небезпечні ситуації в реальних умовах («Зруйнована будівля», «Повітряне судно», «Навчальна водойма», «Зона ДТП», тренажер «Лабіринт», «Житлова зона», «Промислова зона», «Навчальна вежа», манеж для висотної підготовки та ін.). Унікальними є також «Смуга психологічної підготовки рятувальника» та сучасний вогневий тренажер контейнерного типу, який дозволяє організувати навчання за Європейськими принципами та підходами. Позитивною і зразковою практикою НУЦЗ України є програмні 3D онлайн-тренажери, розроблені НПП для імітації різних ситуацій та прийняті рішень. НПП розробляють унікальні практичні прилади, на які мають патенти, і застосовують ці прилади в навчальному процесі (наприклад, універсальний радіаційний чемодан). Всі освітні програми ЗВО за спеціальністю «263 Цивільна безпека» у навчальному процесі використовують пожежно-рятувальну частину, яка у своєму складі має аварійно-рятувальну, інженерну та пожежну техніку, ЗІЗ, і це також є унікальним та зразковим за даною спеціальністю. Освітній процес за ОП здійснюється в лабораторії екстреної медико-психологічної допомоги, лекційних аудиторіях, лабораторії електротехніки, аудиторії охорони праці, комп'ютерних класах, спеціалізованих аудиторіях мовної підготовки (лінгфонний кабінет), аудиторіях викладання дисциплін соціально-гуманітарного циклу, навчально-науковій лабораторії психогігієни та психопрофілактики, аудиторії кафедри спеціальної хімії та хімічної технології, спеціальному залі «Рятувальна підготовка». Усі аудиторії та лабораторії повністю укомплектовані, містять навчальні стенди, плакати, манекени, виробничу санітарію, ресурсне забезпечення, прилади, обладнання, ЗІЗ тощо. Існуюче в

ЗВО обладнання та технічне забезпечення дозволяє без будь яких обмежень надавати повний обсяг практичних робіт за напрямом ОП, що робить цю ОП зразковою за даним критерієм.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

НУЦЗ України забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах даної ОП, що встановлено ЕГ під час онлайн-візиту. Здобувачі вищої освіти мають можливість отримати інформацію із різних інформаційних джерел: офіційного веб-сайту (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/>); каналу Youtube (<https://www.youtube.com/channel/UC-DJWpwKUOG2vntMOzmbFGA>); соціальних мереж, таких як Facebook (<https://www.facebook.com/nuczu.edu.ua/>), Instagram (https://www.instagram.com/nuczu_ukraine/), у яких висвітлюється вичерпна інформація усім учасникам освітнього процесу. Читальні зали бібліотеки обладнані комп'ютерами. Бібліотека (<http://library.nuczu.edu.ua>) надає вільний доступ до своїх фондів, а також до платформ Scopus, Web of Science, електронного каталогу (<http://books.nuczu.edu.ua/load.php>), електронного репозитарію (<http://repositsc.nuczu.edu.ua/?locale=uk>). У гуртожитках є доступ до електронної бібліотеки. На сайті ЗВО знаходяться у відкритому доступі збірки наукових праць (архіви за роками) (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/nauka/zbirky-naukovykh-prats>), які стають у нагоді здобувачам (курсантам) під час написання курсових та кваліфікаційних робіт тощо. Під час огляду матеріально-технічної бази Університету ЕГ було продемонстровано комп'ютерні класи із сучасними комп'ютерами та доступом до мережі Інтернет, а НПП та здобувачі вищої освіти підтвердили необмежений доступ до цих ресурсів. Здобувачі та НПП користуються електронним розкладом Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/time-table/student>). Доступ до НМЗ у період дистанційного навчання реалізовано через платформу Moodle (<http://moodle.nuczu.edu.ua/course/index.php?categoryid=62>). Під час зустрічі з допоміжними підрозділами начальника Центру навчально-інформаційних технологій та телекомунікаційних систем Піксанов М зазначив про популярність використання дистанційної платформи та реалізацію переходу на нову версію Moodle 3.0.; доступ до матеріалів у електронній бібліотеці, репозитарію, сторінках кафедр тощо. Під час зустрічі ЕГ з фокус-групами (здобувачами та НПП) було висвітлено інформацію, що здобувачам вищої освіти також доступно використання приладів та обладнання на майданчиках для закріплення практичних навичок. Зі слів здобувачів вищої освіти, вони мають можливість безоплатно користуватися аудиторіями, лабораторіями та іншою інфраструктурою Університету, у гуртожитках та навчальних корпусах надається вільний доступ до мережі Інтернет, переважно за допомогою Wi-Fi.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище НУЦЗ України дозволяє задовольнити потреби і інтереси здобувачів вищої освіти даної ОП, воно є безпечним для їх життя та здоров'я, оскільки освітній процес враховує існуючі потенційні ризики і містить відповідні запобіжні заходи. Так, під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ було продемонстровано наявність у приміщеннях з електроприладами вогнегасників, у навчальних аудиторіях – стаціонарного кран-комплекту з вогнегасником. Автоматичні системи знаходяться на етапі встановлення. Перед початком практичних занять та екскурсією здобувачам проводиться обов'язковий інструктаж. Здобувачі підтвердили цей факт під час інтерв'ювання (Соїна К., Шкурка О., Шестопалов А.). За безпечність освітнього середовища в ЗВО відповідають: служба охорони праці, відділ організації експлуатації нерухомого майна, медико-санітарна частина, сектор з питань запобігання та виявлення корупції тощо. У процесі навчання за ОП надається можливість займатись в спортивних секціях та творчих колективах. Здобувачі у разі потреби забезпечуються гуртожитком. За необхідності здобувачі можуть звернутися до сектору психологічного забезпечення (<https://tinyurl.com/9bsenf>), центру впровадження психотренінгових технологій, науково-дослідну лабораторію екстремальної та кризової психології (<http://extrpsy.nuczu.edu.ua>). Відділом внутрішнього забезпечення якості освіти (ВЗЯО) запроваджено опитування здобувачів ВО щодо якості освітнього процесу в ЗВО. За результатами опитування (2020-21 н.р.) із 481 респондентів за 10-тибальною шкалою відповіли: 10 - 354 здобувачі (74%) – задоволені процедурою інформування стосовно освітнього процесу впродовж навчального періоду; 382 особи (79%) – задоволені рівнем взаємодії з викладачами, якістю роботи деканату, керівництва факультету (<https://tinyurl.com/295hwu6m>). Потреби та інтереси здобувачів виявляє студентське самоврядування, що з'ясовано у відповідних фокус групах. Позитивною практикою НУЦЗ України експертна група відмічає запровадженій для учасників освітнього процесу сервіс «Що робити якщо винило питання стосовно:...» (<https://tinyurl.com/44k2seem>) навчального процесу, надання медичної чи психологічної консультації, соціальної підтримки здобувачів, фактів корупційних зловживань та ін. У даному сервісі у кожній рубриці описано алгоритм дій для здобувача з будь-яких сфер освітнього процесу. Зі слів здобувачів, їм дуже допомагає цей сервіс у процесі навчання. ЕГ також позитивно відмічає корисний сервіс «В допомогу курсантам та студентам» (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/osvita>), де розміщено інформацію щодо розкладу, ОП та проекти ОП, нормативні документи з освітньої діяльності, систему тестування OpenTEST 2 (<http://univer.nuczu.edu.ua/opentest2/>). Адміністрація НУЦЗ сприяє задоволенню потреб та інтересів здобувачів шляхом створення комфортних і безпечних умов, наданням вільного доступу до наявної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, наукової та виховної діяльності в межах ОП.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

На основі інтерв'ювання здобувачів, представників студентського самоврядування, НПП, адміністративного персоналу, аналізу нормативних документів та сайту ЕГ встановила, що підтримка здобувачів за даною ОП є якісною та задовольняє потреби. Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів даної ОП здійснюється керівництвом, структурними підрозділами та, безпосередньо деканатом факультету техногенно-екологічної безпеки, кураторами й викладачами кафедр через індивідуальну взаємодію зі здобувачами та віртуальні сервіси. Зі слів здобувачів та представників самоврядування є дуже корисним вищезгаданий сервіс «Що робити якщо...» (<https://tinyurl.com/44k2seem>); ними згадано, що раз на місяць керівництво ЗВО і начальники кафедр з ними проводять зустрічі. Освітньо-інформаційна підтримка здобувачів здійснюється за допомогою корпоративного інформаційно-освітнього порталу (<http://univer.nuczu.edu.ua>); сайт університету (<https://nuczu.edu.ua/ukr>), дистанційної платформи Moodle (<https://tinyurl.com/4syu6kjt>), електронних ресурсів бібліотеки (каталог, репозитарій) (<http://library.nuczu.edu.ua>); соціальних мереж (<https://www.facebook.com/nuczu.edu.ua>, https://www.instagram.com/nuczu_ukraine). Додатково на сайті факультету техногенно-екологічної безпеки здобувачам пропонується віртуальний сервіс «Задай нам питання» (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/zadai-nam-pytannia>). Щодо соціальної та матеріальної підтримки в НУЦЗ України запроваджено систему стимулювання здобувачів за активну діяльність є нарахування додаткових балів, що впливають на стипендію. Зі слів здобувачів, до вирішення соціально-побутових проблем активно долучається студентське самоврядування (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/samovriadvannia/informatsiia-prodiialnist>). Психологічну підтримку здобувачам надають: сектор психологічного забезпечення, центр впровадження психотренінгових технологій, науково-дослідна лабораторія екстремальної та кризової психології. Для підтримки здоров'я здобувачів в Університеті працює медично-санітарна частина. Задля покращення якості освіти відділом внутрішнього забезпечення якості освіти запроваджено проведення опитування здобувачів освіти щодо якості освітнього процесу в ЗВО (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/osvita/systema-zabezpechennia-iakosti-osvity/96-osvitnia-diialnist/3625-opituvannya-uchasnikiv-osvitnogo-protsesu-stejkkholderiv-ta-jikh-rezultati>). Здобувачі даної ОП повністю задоволені діяльністю факультету, кафедр та Університету в цілому, що підтверджено під час онлайн-зустрічей та результатами анкетувань (<https://tinyurl.com/295hwy6m>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В ЗВО нормативно врегульовано рівні права та рівні можливості для осіб з особливими потребами. Так, у нормативних документах НУЦЗ України відображено реалізацію права на освіту особами з особливими освітніми потребами: «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у НУЦЗ України» (<https://tinyurl.com/ye9rcfyu>); Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в НУЦЗ України – р.7 (<https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/abiturienti/pravila/pravila2021-2.pdf>). В Університеті створена можливість доступу до навчальних приміщень маломобільним групам населення, обладнані пандуси. Наразі за даною ОП особи з особливими освітніми потребами не навчаються. Як засвідчив викладач Каріков С. для здобувачів з особливими освітніми потребами (молоді мами, працевлаштовані тощо) є можливість навчатися за індивідуальним планом. Процедура передбачає подачу подання, яке на першому етапі розгляду погоджується на засіданні вченої ради відповідного факультету і після цього надається на розгляд Вченій раді Університету (перед початком нового семестру). За результатами зустрічей з фокус-групами, експертна група констатує, що в Університеті створені умови для навчання категорії осіб з особливими потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що в НУЦЗ України існує чітка і зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (КС) (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією, гендерною нерівністю та/або корупцією тощо), яких дотримуються учасники освітнього процесу під час реалізації ОП. Вирішення конфліктних ситуацій урегульовано документом: «Політика попередження і боротьби з переслідуванням, сексуальними домаганнями, дискримінацією та зловживанням владою в НУЦЗ України» (<https://tinyurl.com/yeaclkvx>), де чітко описано процедуру подання письмової скарги та створення комісії щодо урегулювання конфлікту. Позитивною практикою є діяльність сектору з питань запобігання та виявлення корупції (<https://tinyurl.com/yhxg7njq>); у розділі сайту «Запобігання корупції» (<https://tinyurl.com/47mamr46>) опубліковано новини; законодавчі акти; методичні матеріали з питань запобігання корупції; Антикорупційну програму ДСНСУ та ін. В ЗВО проводяться різноманітні заходи за цим напрямом (<https://tinyurl.com/yzb9lo6j>). ЕГ позитивно відмічає діяльність центру гендерної освіти, який проводить різні заходи з питань дискримінації та гендерної рівності; у розділі сайту «Гендерна політика» (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/genderna-polityka>) представлено нормативну базу, архів подій, контакти, рубрику «Повідом про дискримінацію» (<https://tinyurl.com/yzvb2cbn>) тощо; призначено позаштатного радника з гендерних питань (<https://tinyurl.com/yjsys8m2>). Під час бесіди фахівець центру Богомазова С. розповіла про процедуру подання скарги (усна, письмова, особисте звернення до фахівця), журнал звернень. Зі слів присутніх у фокус-групах до вирішення конфліктних ситуацій також залучається: сектор психологічного забезпечення та юридичний сектор. У відкритому доступі є «Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності

особового складу університету» (<https://tinyurl.com/yjkwme7q>). Під час зустрічі з ЕГ здобувачами вищої освіти зазначено про відсутність випадків конфліктних ситуацій на даній спеціальності; про діяльність сектору антикорупційної діяльності; існування скриньки довіри; ознайомлення усіх учасників з Кодексом академічної доброчесності та дотримання принципів, що визначені в ньому. В той же час і викладачі засвідчили ЕГ про їх ознайомленість з процедурою вирішення конфліктних ситуацій та регулярне проведення обговорення питань стосовно недопустимості корупційних дій. На головній сторінці сайту ЗВО є рубрики «Повідом про корупцію/Очищення влади». Отже, ЕГ підтверджує чітку і зрозумілу політику ЗВО у вирішенні конфліктних ситуацій. Випадків виникнення КС в ЗВО, зокрема на даній ОП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: 1. НУЦЗ України має досить потужні матеріально-технічні ресурси, повністю укомплектовані спеціалізовані лабораторії та аудиторії з усім необхідним обладнанням, великою різноманітністю навчальних стендів, манекенів, спецодягу та мультимедіа тощо. 2. Унікальністю НУЦЗ України є навчальний полігон та навчальний майданчик на яких є можливість імітувати небезпечні ситуації в реальних умовах («Зруйнована будівля», «Повітряне судно», «Навчальна водойма», «Зона ДТП», тренажер «Лабіринт», «Житлова зона», «Промислова зона», «Навчальна вежа», манеж для висотної підготовки та ін.). 3. Унікальними на полігоні є «Смуга психологічної підготовки рятувальника» та сучасний вогневий тренажер контейнерного типу, який дозволяє організувати навчання за Європейськими принципами та підходами. 4. Існуюче в ЗВО обладнання та технічне забезпечення дозволяє без будь яких обмежень надавати повний обсяг практичних робіт за напрямом ОП. Позитивні практики: 1. Розроблено спеціальні програмні 3D онлайн-тренажери для імітації різних ситуацій та прийняття рішень. 2. Створено віртуальний сервіс «Що робити якщо винило питання стосовно:...», учасники освітнього процесу можуть знайти інформацію щодо навчального процесу, надання медичної чи психологічної консультації, соціальної підтримки здобувачів, фактів корупційних зловживань та ін. 3. Створено віртуальний сервіс «В допомогу курсантам та студентам», де розміщено інформацію щодо розкладу, ОП, нормативні документи з освітньої діяльності, систему тестування OpenTEST 2 тощо. 4. За необхідності здобувачі можуть звернутися до сектору психологічного забезпечення, центру впровадження психотренінгових технологій, науково-дослідну лабораторію екстремальної та кризової психології. 5. Задля регулювання конфліктних ситуацій в НУЦЗ України створено сектор з питань запобігання та виявлення корупції. 6. Раз на місяць керівництво ЗВО і начальники кафедр з проводять зустрічі зі здобувачами вищої освіти ОП. 7. В НУЦЗ України запроваджено систему стимулювання здобувачів за активну діяльність (нарахування додаткових балів, що впливають на стипендію). 8. Профілактична та ознайомча діяльність сектору з питань запобігання та виявлення корупції. 9. Проведення заходів з питань дискримінації та гендерної рівності центром гендерної освіти Університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: не виявлено. Рекомендації щодо удосконалення: відсутні.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зважаючи на повну відповідність ОП критерію 7 та прийнявши до уваги виявлені сильні сторони та позитивні практики (наявні достатньо потужні матеріально-технічні ресурси; на сучасному рівні укомплектовані спеціалізовані лабораторії; існує навчальний полігон з інноваційними ресурсами /«Смуга психологічної підготовки рятувальника» та сучасний вогневий тренажер контейнерного типу та ін./; розроблені і застосовуються інноваційні 3D програмні тренажери для імітації різних ситуацій та прийняття рішень; для здобувачів освіти існує відкритий доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО; забезпечено освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів освіти; проводиться активна діяльність у сфері запобігання корупції та гендерної нерівності; за ОП існує обладнання та технічне забезпечення, яке дозволяє без будь яких обмежень надавати повний обсяг практичних робіт за напрямом ОП та ін.) ЕГ прийшла до висновку, що ОП є зразковою за даним критерієм і тому відповідає рівню А.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ встановлено, що в НУЦЗ України існують процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, які регулюють нормативні документи ЗВО: «Положення про освітні програми ...» (<https://tinyurl.com/u36szyvp>), «Положення про систему забезпечення ... (системи внутрішнього забезпечення якості)» (<https://tinyurl.com/ffd7wwx6>). Проте, в документах ЗВО недостатньо розкриті механізм та процедура залучення до розробки ОП зацікавлених сторін (наприклад, роботодавців) тощо. За результати аналізу нормативних документів та зустрічей з фокус-групами, ЕГ з'ясувала, що ОП переглядається та оновлюється раз на рік, згідно п.4.1. «Положення про освітні програми...», де вказується про необхідність щорічного моніторингу та перегляду ОП, яку проводить проектна група за участі навчально-методичного центру, здобувачів, представників студентського самоврядування та ради молодих вчених, випускників, роботодавців та ін. стейкхолдерів. ЕГ зафіксувала, що ОП переглядалася через введення Стандарту вищої освіти України за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека», затвердженого і введеного в дію наказом МОН від 29.10.2018 року № 1170 (рішення вченої ради ЗВО, протокол №10 від 13.06.2019 р.). Наступний перегляд відбувся на початку 2020 року, що зумовлено необхідністю внесення змін від роботодавців та здобувачів освіти (рішення вченої ради ЗВО протокол №10 від 25.06.2020 р.). Крім того, ЕГ були представлені протоколи засідань Студентської Ради факультету техногенно-екологічної безпеки (від 06.02.20 №4) та робочої групи зі спеціальності 263 «Цивільна безпека» (від 10.02.2020 №3; 29.06.2020 №4; 25.03.2021 №6), які свідчать про забезпечення системної роботи над удосконаленням ОП. Зі слів начальника відділу внутрішнього забезпечення якості освіти Уварова Ю., з початку роботи відділу (січень 2020 р.) було здійснено перегляд усіх ОП в ЗВО на основі результатів онлайн-опитування стейкхолдерів (<https://tinyurl.com/yzt3vcpd>). Такий підхід, щодо збору пропозицій до оновлення ОП досить ефективний і показав свою результативність. На даний момент проходить громадське обговорення проектів ОП 2021 року. На сайті ЗВО представлено тільки діючі ОП 2020 р., та проект ОП 2021 для обговорення, але відсутні редакції ОП попередніх років. Тому, на думку ЕГ, варто було б їх представити, та розглянути можливість створення архіву ОП. Зустрічі з фокус-групами підтвердили інформацію стосовно щорічного перегляду ОП, учасники висвітлили свої пропозиції, які надавались і були враховані. Зокрема, включення до циклу професійної (обов'язкової) підготовки ОП дисциплін «Правові аспекти охорони праці» та «Небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження» обсягом по 3 кредити; «Безпека виробничих процесів, обладнання та транспорту» обсягом 5 кредитів; а також акцентування уваги на переважно фізичній, а не рятувальній підготовці. У зв'язку з цим – зміна назви ОК «Рятувальна та загальна фізична підготовка на «Фізична підготовка».

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно нормативних документів: «Положення про освітні програми НУЦЗ України» (<https://tinyurl.com/u36szyvp>) п.4.2 – здобувачі вищої освіти залучаються до моніторингу, перегляду та закриття ОП у формі щорічного опитування; через участь у громадському обговоренні ОП, яке представлено на сайті ЗВО через вкладку «Обговорення проектів освітніх програм», де відображаються усі звернення, які включені до обговорення робочою групою; Статуту НУЦЗ України (<https://tinyurl.com/zjxh6emv>) – п. 4.11. – «До складу Вченої ради факультету входить голова ради студентського (курсантського, слухацького) самоврядування факультету», таким чином здобувачі вищої освіти залучаються до обговорення ОП на засіданнях. За аналізом вище зазначених протоколів засідання Студентської ради, робочої групи зі спеціальності 263 «Цивільна безпека», Вченої ради факультету, ЕГ підтверджує, залучення здобувачів вищої освіти Ткаченко О., Жадана О., Овчиннікової А. безпосередньо та через органи студентського самоврядування до перегляду та оновлення ОП. Під час інтерв'ювання здобувачів та студентського самоврядування, ЕГ також пересвідчилась у їх залученні до процесу перегляду та модернізації ОП, а саме було підтверджено участь у опитуванні та засіданнях Студентської ради факультету, робочої групи та Вченої ради факультету. За словами новобраної голови студентського самоврядування Мироненко А. та її заступника Поповича В. у засіданнях Вченої ради факультету представлено одне місце здобувачам, тоді як у Вченій раді університету – три. Зі слів Поповича В. керівництво закладу сприяє розвитку та виконанню всіх обґрунтованих вимог наданих здобувачами вищої освіти. Наприклад, щодо розширення і необхідності виокремлення вивчення здобувачами вищої освіти нормативно-правової бази з питань охорони праці, яка постійно змінюється і трансформується з урахуванням імплементації світових стандартів і відповідних функціональних змін, що враховано у вигляді введення освітньої компоненти «Правові аспекти охорони праці»; збільшення кількості практичних занять із фахових дисциплін на об'єктах різних галузей, проведення дискусій із фахівцями практичної сфери, поглиблення викладання фахових питань за різними галузями, що враховано у вигляді організації віртуальних візних занять на підприємства з використанням 3D-турів. З огляду на вищезазначене, ЕГ констатує, що в НУЦЗ України існує процедура обговорення освітніх програм зі здобувачами вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ЕГ у процесі спілкування зі стейкхолдерами та за результатами аналізу документів ЗВО встановила, що роботодавці дійсно залучаються до перегляду ОП та висловлюють пропозиції щодо їх удосконалення з урахуванням інновацій у сфері діяльності ДСНС, сучасних потреб ринку освітніх послуг тощо, що зокрема підтверджується протоколами

засідання робочої групи зі спеціальності 263 «Цивільна безпека» (10.02.2020 №3; 25.03.2021 №6) та відео з онлайн засідань (<https://www.facebook.com/100004190293626/videos/1900178753465116/>). ЕГ під час зустрічі з роботодавцями встановила, що їх пропозиції щодо поглиблення вивчення майбутніми фахівцями різного роду небезпек, що характеризують сучасну сферу цивільної безпеки і призводять до необхідності розробки відповідних превентивних заходів щодо забезпечення суспільства і працівників від потенційних небезпек радіаційного, хімічного і біологічного походження враховані через запровадження нової дисципліни «Небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження» обсягом 3 кредити. Також ЕГ визначила, що за результатами онлайн зустрічей з роботодавцями (<https://tinyurl.com/4z52tpfz>) були внесені змінами у робочі програми дисциплін «Безпека виробничих процесів, обладнання та транспорту», «Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань». Зі слів роботодавців спеціальності 263 «Цивільна безпека», вони також приймають активну участь у оновленні ОП, через спілкування з викладачами і здобувачами під час проходження виробничої практики на підприємствах, зустрічі на конференціях, де надають свої пропозиції щодо впровадження нових дисциплін, чи оновлення їх робочих програм для формування у здобувачів певних практичних навичок та компетентностей. У ході зустрічі із роботодавцями ЕГ переконатися, що між НУЦЗ України і зовнішніми стейкхолдерами налагоджена постійна тісна співпраця, яка сприяє покращенню ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У НУЦЗ України існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Зустрічі ЕГ з фокус-групами випускників засвідчили про тісну взаємодію з випускниками, у тому числі спілкуванні через віртуальні сервіси. На запит ЕГ, гарант ОП надав інформацію щодо розподілу та працевлаштування випускників з 2018 по 2020 р.р. включно. На сайті факультету техногенно-екологічної безпеки у розділі «Працевлаштування» є вкладка «Наші випускники на практичній роботі» (<https://tinyurl.com/csmtdtnfp>), де випускники діляться зі здобувачами своїми перемогами і застереженнями (https://www.youtube.com/channel/UCPZ7c7KW4D_XecZN8vtKVaw). Це є свідченням того, що на факультеті існує практика збирання інформації щодо працевлаштування випускників та подальшого їх кар'єрного зростання. В НУЦЗ України існує Рада ветеранів (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/rada-veteraniv>) головною метою, якої є сприяння провадженню культурної, освітньої, наукової діяльності ветеранів і пенсіонерів університету, вираженню їх волі щодо побудови правової держави та демократичного суспільства, забезпеченню соціальної справедливості, пріоритету загальнолюдських цінностей, захисту законних прав, соціальних, національно-культурних, вікових та інших спільних інтересів своїх членів. Також існує і сайт випускників (<http://vp.nuczu.edu.ua/uk/>), де наведені спогади, історії відомих випускників та їх біографія, нагороди, досягнення. Свідченням турботи Університету про своїх випускників є улаштування регулярних зустрічей для спогадів та обговорення службового та й життєвого досвіду. Таким чином, ЕГ констатує, що НУЦЗ України активно працює у напрямку збирання, аналізу та врахування інформації щодо працевлаштування своїх випускників та їх подальшого кар'єрного зростання.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що система внутрішнього забезпечення якості в НУЦЗ України діє відповідно до «Положення про систему забезпечення НУЦЗ України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості)» (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/osvita/systema-zabezpechennia-iakosti-osvity>) та «Нормативних документів із забезпечення якості вищої освіти в університеті» (<https://tinyurl.com/4wxerrzt>), забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми, що підтверджено, зокрема вчасним реагуванням системи якості вищої освіти на виявлені недоліки під час попередніх експертиз ОП чи зауваження зацікавлених сторін та інших груп з контрольних перевірок. Наприклад, на основі попередніх зауважень експертних груп, в НУЦЗ України було створено відділ внутрішнього забезпечення якості освіти та налагоджено зворотній зв'язок зі стейкхолдерами (подання пропозицій чи зауважень через сервіс на сайті закладу), щодо ОП – збільшено практичну складову тощо. Зі слів начальника відділу Уварова О. освітній процес постійно моніториться для своєчасного виявлення недоліків та їх швидкого усунення, було створено декілька різних онлайн сервісів: «Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в НУЦЗ України» (<https://tinyurl.com/kc68rydh>), «Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми», «Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання та навчання за окремою навчальною дисципліною», «Опитування випускників щодо якості наданих їм освітніх послуг», «Опитування роботодавців», «Опитування науково-педагогічних працівників щодо внутрішнього забезпечення якості освіти в НУЦЗ України». Повна інформація щодо опитувань міститься у розділі «Опитування учасників освітнього процесу (стейкхолдерів) та їх результати» (<https://tinyurl.com/5h52srp7>). Крім того, проводиться на постійній основі: моніторинг результатів оцінювання здобувачів вищої освіти (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/systema-zabezpechennia-iakosti-osvity/96-osvitnia-diialnist/3739-rezultati-otsinyuvannya-zdobuvachiv-vishchoji-osvity>); відслідковування наказів Державної служби НС та МОН України (<https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/normativno-pravova-baza-nutszu>); співпраця з міжнародними партнерами на основі різного роду зустрічей та семінарів (<https://nuczu.edu.ua/ukr/materialy-mizhnarodnykh-seminariv>); розробка річного плану заходів щодо удосконалення освітнього процесу (https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/plan.pdf). Таким чином, ЕГ переконатися, що система забезпечення якості вищої освіти НУЦЗ України здатна вчасно реагувати на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності з реалізації ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Аналіз звітів експертних груп про результати акредитаційної експертизи освітніх програм НУЦЗ України та висновків ГЕР, які розміщені на сайті Університету у підрозділі «Акредитація освітніх програм» розділу «Система забезпечення якості освіти» (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/osvita/systema-zabezpechennia-iakosti-osvity/96-osvitnia-diialnist/3382-akredytatsiia-osvitnikh-prohram>), показав, що ЗВО систематично проводить їх аналіз та впроваджує заходи щодо ліквідування виявлених недоліків і слабких сторін, а також максимально використовує надані рекомендації. Зокрема ЕГ визначила, що із 72 зауважень з минулих акредитацій ОП 43 вже виконані, а 29 у процесі виконання. До найбільш вагомих досягнень ЗВО у результаті проведеної роботи слід віднести створення онлайн анкетування зацікавлених сторін, удосконалення процедури перезарахування результатів навчання у неформальній освіті, удосконалення процедури вирішення конфліктних ситуацій, розроблення силабусів навчальних дисциплін та створення відділу внутрішнього забезпечення якості освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ЕГ пересвідчилася, що учасники академічної спільноти активно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП, що було підтверджено під час зустрічей із викладачами та здобувачами. Серед них проводяться опитування, проходяться громадські обговорення щодо актуальних проблем даної ОП; відбуваються засідання кафедр, робочих груп спеціальності 263 «Цивільна безпека», вчених рад факультетів, університету, на яких обговорюються питання якості освіти та процедури її забезпечення. Під час зустрічей з фокус-групами, учасники освітнього процесу показали обізнаність з діючим «Кодексом академічної доброчесності НУЦЗ України». (https://www.nuczu.edu.ua/images/torpmenu/normativna_baza/kodeks/Kodeks_Akadem_dobrochesn_NUCZU1.pdf) та підтвердили намагання ЗВО підтримки високої культури якості освіти. Наприклад, через активну участь у обговоренні та покращенні ОП або шляхом проведення зустрічей з академічною спільнотою, конференцій, семінарів, студентських конкурсів, що постійно висвітлюються в новинах ЗВО (<https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/arkhiv-novyn>), чи формування певного позитивного світогляду через забезпечення регулярних зустрічей з керівним складом ЗВО. Важливою ланкою цього процесу є і залучення ветеранів ДСНС України, які діляться і передають молоді власний досвід. Також існує практика участі у патріотичних заходах, організації днів НАТО, які сприяють підвищенню рейтингу ЗВО. Такий підхід до освітньої діяльності в цілому в Університеті сприяє і розвитку та удосконаленню ОП. Так, за пропозицією академічної спільноти було розширено можливості якісного навчання здобувачів через запровадження нових, інтерактивних форм і методів навчання, що відображено в оновлених методичних вказівках дисциплін «Культура безпеки», «Система управління охороною праці», «Експертиза з охорони праці» (протокол засідання ВР факультету техногенно-екологічної безпеки 25.02.2020 № 6). Також було надано такі пропозиції від академічної спільноти: старшого викладача кафедри охорони праці та техногенно-екологічної безпеки Богдана Цимбала - з огляду на стрімкі конструктивні зміни та прогресивні технології сучасного суспільства ризику, щодо розширення і необхідності поглиблення знань майбутніх фахівців про забезпечення безпеки виробничих процесів, обладнання та транспорту – урахована у вигляді введення освітньої компоненти «Безпека виробничих процесів, обладнання та транспорту» обсягом 5 кредитів; завідувача кафедри охорони праці та техногенно-екологічної безпеки Сергія Артем'єва – з огляду на професійно-функціональне призначення фахівців з охорони праці у підготовці здобувачів вищої освіти акцентувати увагу на переважно фізичній, а не рятувальній підготовці – урахована у вигляді зміни назви освітньої компоненти «Рятувальна та загальна фізична підготовка» на «Фізична підготовка». Отже, аналіз нормативної документації ЗВО, знайомство з їх сайтом, спілкування з фокус-групами дозволило ЕГ визначити, що в НУЦЗ України сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: не виявлено. Позитивні практики: 1. В НУЦЗ України існує Рада ветеранів головною метою, якої є сприяння провадженню культурної, освітньої, наукової діяльності ветеранів і пенсіонерів Університету, вираженню їх волі щодо побудови правової держави та демократичного суспільства, що сприяє передачі відповідного досвіду майбутнім фахівцям. 2. Забезпечення постійного моніторингу кращих розробок міжнародних партнерів, які рекомендуються до запровадження в освітній процес. 3. Практика формування позитивного світогляду всіх учасників освітнього процесу через проведення регулярних зустрічей з керівним складом ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. В документах ЗВО недостатньо розкриті механізм та процедура залучення до розробки ОП зацікавлених сторін. 2. На сайті ЗВО представлено тільки діючі ОП 2020 р., та проєкт ОП 2021 для обговорення, але відсутні редакції ОП попередніх років. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Удосконалити документи ЗВО в частині залучення до розробки ОП зацікавлених сторін (механізм та процедура). 2. Представити на сайті редакції ОП минулих років, розглянути можливість створення архіву змін.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня діяльність за ОП загалом відповідає Критерію 8, оскільки: НУЦЗ України послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми; студентське самоврядування та здобувачі вищої освіти є повноцінними партнерами у всіх процесах забезпечення якості освітніх програм; до процесу оновлення ОП безпосередньо залучаються роботодавці та академічна спільнота; на факультеті техногенно-екологічної безпеки підтримуються тісні зв'язки з випускниками; основним роботодавцем для випускників даної спеціальності є ДСНС України; система забезпечення якості закладу вищої освіти постійно удосконалюється; в Університеті налагоджена ефективна співпраця між всіма учасниками освітнього процесу, що говорить про існування корпоративної культури якості. Загалом, експертна група констатує достатній рівень дотримання вимог за критерієм 8 і, з огляду на незначні недоліки (удосконалити документи ЗВО в частині залучення до розробки ОП зацікавлених сторін, відсутність редакцій ОП попередніх років), оцінює цей критерій рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

За результатами аналізу нормативно-правових документів НУЦЗ України та зустрічей з фокус-групами ЕГ встановлено існування чітких та зрозумілих правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Також усі нормативні документи закладу є у відкритому доступі на офіційному веб-сайті. До таких документів належать: «Статут НУЦЗ»; «Правила внутрішнього розпорядку», «Колективний договір»; «Положення про організацію освітнього процесу в НУЦЗ України»; «Правила прийому до НУЦЗ України у 2021 році»; «Положення про систему забезпечення НУЦЗ якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості)»; «Кодекс академічної доброчесності»; «Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти НУЦЗУ на академічну мобільність» та ін. документи, які були зазначені у цьому звіті. Всі нормативно-правові документи розташовані на сайті Університету у декількох вкладках – розділ «НУЦЗ» підрозділи «Нормативна база» (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/nutszu>) і «Інформація про діяльність» (<https://tinyurl.com/yhlje7ty>); розділ «Освітня діяльність» підрозділ «Нормативні документи з освітньої діяльності» (<https://tinyurl.com/ye832ap>). У процесі аналізу ЕГ виявила деякі недоліки у скан-копіях представлених документів. Так, наприклад, Наказ про введення в дію «Положення про організацію освітнього процесу...» не містить підпис ректора (<https://tinyurl.com/ygbyx2zs>); «Правила внутрішнього розпорядку» не містить також підпис ректора; «План основних заходів НУЦЗ України на 2020-2021 навчальний рік» (<https://tinyurl.com/yfpjhut5>) не містить дати затвердження та підпис ректора тощо. На сайті факультету техногенно-екологічної безпеки (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/>) представлено змістовну інформацію про факультет, спеціальності; кафедри; військову кафедру; працевлаштування випускників; є окремі підрозділи «Абітурієнтам» та «Здобувачам» тощо. Проте виявлено, що англійська версія сайту відрізняється від україномовної на рівні Університету та факультетів (<http://fteb.nuczu.edu.ua/en>), тому сайт потребує удосконалення, враховуючи той факт, що на ОП навчаються здобувачі-іноземці. Зі слів здобувачів та курсантів, інформація щодо їх прав і обов'язків систематично доводиться до відома куратором, викладачами, гарантом ОП, начальником кафедри, деканом факультету, структурними підрозділами, органами студентського самоврядування тощо. З огляду на наведене, експертна група вважає, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими та доступними для них. Під час інтерв'ювання фокус-груп, ЕГ пересвідчилася, що всі учасники освітнього процесу мають доступ до нормативно-правової бази, обізнані про свої права і обов'язки та дотримуються їх.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін.

У результаті спілкування експертної групи зі стейкхолдерами встановлено, що в НУЦЗ України своєчасно оприлюднює на офіційному сайті проєкт освітньої програми з метою обговорення, отримання пропозицій чи зауважень від заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Проєкти усіх ОП, що реалізуються в НУЦЗ України представлено у підрозділі «Освітні програми та проєкти освітніх програм» розділу «Освітня діяльність» (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/osvita/osvitni-prohramy>). В кінці цієї сторінки представлено інформацію про гарантів ОП у вкладці «Контакти для звернень з питань освітніх програм» (<https://tinyurl.com/yz22hwx5>). Також було визначено, що Університет започаткував практику безперервного обговорення проєктів освітніх програм. З цією метою на сайті ЗВО створена вкладка «Обговорення проєктів освітніх програм», де через функціонал «Текст повідомлення» - можна надіслати пропозиції та зауваження до ОП, а через «Повідомлення» - проглянути вже надані стейкхолдерами пропозиції до ОП. Разом з цим на сторінці «Освітні програми та проєкти освітніх програм» сайту Університету надаються лише контактні дані гарантів ОП і не можна автоматично (за допомогою технічного програмного функціонала) подати зауваження чи пропозиції стейкхолдерам, також там не надано посилання на сторінки факультетів, де розміщено функціонал «Обговорення проєктів освітніх програм». Проєкт ОП «Охорона праці» (<https://tinyurl.com/ygfb3e9d>) також представлений на сайті кафедри охорони праці та техногенно-екологічної безпеки у розділі «Освітні програми (гаранти)» (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/op-op>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертна група встановила, що НУЦЗ України на своєму веб-сайті (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/>) своєчасно оприлюднює достовірну інформацію про ОП (включаючи її мету, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства. Діючі освітні програми, що реалізуються в НУЦЗ висвітлені до ознайомлення у підрозділі «Освітні програми та проєкти освітніх програм» розділу «Освітня діяльність» (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/osvita/osvitni-prohramy>), де представлено освітні програми спеціальності 263 «Цивільна безпека» за ОП «Охорона праці». На сторінці приймальної комісії у розділі Правила прийому представлено «Перелік освітніх програм, за якими планується здійснювати набір на навчання» (<https://www.nuczu.edu.ua/ukr/pravyla-pryiomu>), для ознайомлення абітурієнтів 2021 року. На сайті факультеті техногенно-екологічної безпеки також розміщено інформацію про ОП «Охорона праці» у розділі «Спеціальності» – «Бакалавр» (<https://tinyurl.com/ydnfyuk6>), але дещо стисло; та на рівні кафедр – у розділі «Освітні програми (гаранти)» (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/op-op>). Освітні компоненти у відкритому доступі розміщені на сторінці кафедри охорони праці та техногенно-екологічної безпеки у розділі «Дисципліни кафедри» (<http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/dus-kaf-op>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони: не виявлено. Позитивні практики: 1. Подання пропозицій чи зауважень до проєктів освітніх програм здійснюється через функціонал «Обговорення проєктів освітніх програм», де відображаються усі звернення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. Деякі оприлюднені на сайті Університету його нормативні документи мають технічні недоліки (надано pdf-файл документу без печатки, підпису, дати тощо). 2. Англійська версія сайту відрізняється від україномовної на рівні Університету та факультетів. 3. На сторінці «Освітні програми та проєкти освітніх програм» сайту Університету надаються лише контактні дані гарантів ОП і не можна автоматично (за допомогою технічного програмного функціонала) подати зауваження чи пропозиції стейкхолдерам, також там не надано посилання на сторінки факультетів, де розміщено функціонал «Обговорення проєктів освітніх програм». Рекомендації щодо удосконалення: 1. Проаналізувати оприлюднені на сайті Університету нормативно-правові документи з метою усунення технічних помилок. 2. Оновити та наповнити англійську версію сайту ЗВО. 3. Розглянути можливість узгодити між собою сторінки, де розміщені освітні програми, проєкти та функціонал «Обговорення проєктів освітніх програм» з метою створення умов подання пропозицій зацікавленими стейкхолдерами з будь-якої сторінки, де представлено інформацію про ОП (або перехід на відповідну сторінку).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на те, що в Університеті існує чіткість, відкритість та зрозумілість правил та процедур, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, процедури і веб-сайт Університету відповідають вимогам інформативності, публічності та відкритості, якісно налагоджений зворотній зв'язок зі стейкхолдерами, а виявлені недоліки (наявність деяких технічних недоліків у оприлюднених документах ЗВО, невідповідність англійської та україномовної версій сайту та недолік взаємозв'язку сторінок сайту при подачі пропозицій і зауважень до ОП) не є критичними і можуть бути усунені у короткій термін, експертна група дійшла висновку, що ОП за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» відповідає критерію 9 за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	A
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бородіна Наталія Анатоліївна

Члени експертної групи

Чеберячко Сергій Іванович

Гунченко Оксана Миколаївна

Тарнавський Андрій Богданович

Вакал Юлія Сергіївна